

MR. A. STEPANIS EXP. 12/31/95
2307 E. SHERWOOD RD.
ARLINGTON HGTS, IL
60004

DARBININKAS

Vol. LXXX, Nr. 35
Rugsėjis - September 15, 1995

SECOND-CLASS
Penktadienis-Friday Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd. Kaina
Brooklyn, N.Y. 11207 \$1.00

LIETUVOJE
ir apie
LIETUVĄ

Krizė, kurios nėra

* Rugsėjo 9 dieną Lietuvos Vyriausybė, skirstydama 24,975 mln. ekiu Europos Sąjungos paskola, nutarė 7 metams "Tauro bankui" - paskirti 17 mln. ekiu ir 3 mln. ekiu bankui "Hermis" investiciniams projektams finansuoti. 2,9 mln. ekiu skirta akcinei bendrovei "Neris" ir Lietuvos parodų centrui "Litexpo" - iki 0,6 mln. ekiu naujam parodų paviljonui statyti.

Spaudoje dėl to paskyrimo kilo nemažas skandalas. Paaiškėjo, kad ne visi šalies komerciniai bankai turėjo žinių apie galimybes gauti šią paskolą. "Tauro" bankas, kurio daliai paskirta dalis viršija 80 mln litų, turi viso labo tik 10 mln. litų registruotą įstatinį kapitalą, o banko aktyvai šiuo metu yra tik apie 70 mln. litų.

Taip pat kilo triukšmas ir dėl "Respublikoje" paskelbtų žinių dėl "Tauro" banko savininko G. Konopliovo "nuotykių" mokesčių inspekcijoje. Laikraščio teigimu, drauge su buvusiu Lietuvos banko valdytoju V. Baldišumi, skandalingos litų spausdinimo istorijos veikėju R. Purtiliu bei buvusiu Aukščiausiosios Tarybos deputatu E. Graukausku Vilniaus mokesčių inspekcijoje jis deklaravo 28 mln. JAV dolerių pajamų, neva uždirbtų Anglijoje verčiantis metalų prekyba, kurios ten buvo deklaruotos, o po to lagaminuose atvežtos į Lietuvą.

Mokesčių inspekcijos viršininkas M. Gofmanas jokių pastabų dėl tokios G. Konopliovo "legendos" nepareiškė. Jis paneigė, kad G. Konopliovas deklaravo 28 mln. dolerių, tačiau, remdamasis tuo, kad deklaracijų turinys visuomenei neskelbtinas, tikrąją sumą atskleisti atsisakė. "Tauro" banko valdyba išplatino pareiškimą, kuriame žurnalistus apkaltino chuliganizmu, valstybės griovimu ir išreiškė viltį, kad ateityje teisinė sistema sustiprės ir pajėgs apginti piliečius bei valstybę nuo mafijos ir šmeižto.

Kai kurių stebėtojų vertinimu, šios istorijos yra ryškiausias LDDP Vyriausybės korupcijos skandalas.

* Rugsėjo 24 dieną Vyriausybės rūmuose vykusiam pasitarime nutarta pakeisti apie pusę Lietuvos Taupomojo banko valdybos narių, tačiau jos pirmininku palikti dabartinį jos pirmininką V. Bubnį. Pakeitimai padaryti dėl kai kurių banke padarytų finansinių machinacijų.

Vyriausybės vadovas A. Šleževičius sakė, kad artimiausiu metu banko įstatinis kapitalas turi būti padvigubintas, o per artimiausius trejus metus padidintas dar keturis kartus - iki 80 milijonų litų, nes šis bankas turi ypač daug gyventojų santaupų. Bankui siūloma pusę kreditinių išteklių panaudoti valstybės vertybiams popieriams platinti ir apriboti komercinį kreditavimą

fiziniais ir juridiniams asmenims. Valstybė Taupomajame banke valdo 51 procentą akcijų, šiai kapitalo daliai atstovauja Vyriausybė. Įregistruotas banko kapitalas yra 10 mln. litų, tačiau sukaupta jau 20 mln. litų. Banko aktyvai yra apie 716 mln. litų, ir tai sudaro 12,2 proc. visų šalies bankų aktyvų. Pagal šį rodiklį LTB yra ketvirtasis bankas Lietuvoje.

A. Šleževičius sakė, kad Lietuvos komerciniai bankai turėtų padidinti kapitalus tiek, kad jie galėtų efektyviai naudoti iš užsienio gaunamus kreditinius išteklius. Pasak jo, ateityje neturėtų būti tiek daug valstybės kontroliuojamų bankų.

* Rugsėjo 24 dieną Lietuvos banko valdyba įregistravo 35 mln. litų "Vakarų banko" įstatinį kapitalą. "Vakarų bankas" pagal šį rodiklį dabar yra antrasis šalyje - jį lenkia tik Lietuvos akcinis-inovacinis bankas, turintis 42,117 mln. litų įstatinį kapitalą. Iki šiol banko kapitalas buvo 25 mln. litų.

Tačiau tuo pat metu pasirodė pranešimų, jog "Vakarų bankas" turi finansinių sunkumų. Išsiganant indėlininkai ėmė atsiimti savo indėlius. Prieš numatytą laiką sutartis nutraukė 992 indėlininkai, jiems išmokėta apie 9 mln. litų. Per dvi pastarąsias savaites einamąsias sąskaitas vakarų banke uždarė 18 juridinių asmenų.

Banko pareigūnai kilusius sunkumus sieja su energetikais - valstybinei įmonei "Lietuvos du-

Jėzuitų gimnazijos direktorius kun. A. Gražulis, SJ prie Jėzuitų gimnazijos Vilniuje, kuri atidarė savo duris naujiems mokslui rugsėjo 11 dieną. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

jos" buvo suteiktas kreditas, kuris nebuvo laiku gražintas. Šiuo metu energetikai skolingi bankui apie 8 mln. litų, anksčiau ši skola viršijo 36 mln. litų.

Lietuvos banko valdybos pirmininko K. Ratkevičiaus nuomone, krizė banke kilo dėl banko vadovų nekompetencijos. Pasak jo, "Vakarų banko" finansinė padėtis pradėjo staiga blogėti 1994 metų pabaigoje. Buvo išduotas labai didelis kiekis kreditų už mažus palūkanų procentus su banką įkūrusia finansine grupe susijusioms įmonėms. K. Ratkevičiaus teigimu, jų kiekis netgi didesnis "Aurabanko" išduotų paskolų kiekis "Luokės" grupei. Lietuvos bankas neseniai apribojo "Vakarų banko" veiklą, uždraudamas jam teikti kreditus.

"Vakarų banko" valdybos posėdyje buvo nutarta imtis priemonių banko išlaidoms mažinti: sumažinti atlyginimai, nutrauktos kai kurios nuomos sutartys, sumažintos išlaidos transportui ir ryšiams.

Anot Lietuvos banko pažymos apie komercinių bankų priežiūrą, dabar iš 28 Lietuvos banke įregistruotų komercinių bankų 9 bankai priskiriami prie probleminių, šešiams iš jų iškeltos bankroto bylos. K. Ratkevičiaus manymu, vienas iš finansinių sunkumų įveikimo būdų yra bankų apsijungimas tarpusavyje.

Tačiau K. Ratkevičius pabrėžė, kad Lietuvos bankų sistema negresia likvidumo krizė panaši ir susiklosčiusią Latvijoje, nepaisant to, kad kai kurie komerciniai bankai susiduria su likvidumo problema.

* Lietuvos užsienio skola jau viršija 2 milijardus litų. Kaip praneša Statistikos departamen-

tas, iki šių metų liepos 1-osios iš viso iš oficialių užsienio finansinių šaltinių Lietuvai pagal sutartis skirta 915 mln. JAV dolerių paskolų, iš jų panaudota - 488 mln. dolerių. TVF ir Lietuva yra pasirašę paskolų sutarčių 422 JAV mln. dolerių (46 proc.), Lietuva kol kas panaudojo 192 mln. dolerių.

Antroje vietoje yra Europos Sąjunga, suteikusi 15 proc. visų Lietuvai suteiktų paskolų. Toliau eina Pasaulio bankas - 10 proc. visų paskolų, Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas - 7 proc.

Kartu su valstybės garantuotomis paskolomis Lietuvos įmonėms Lietuvai suteikia 1 mlrd. 112 mln. JAV dolerių užsienio paskolų. Iš jų jau gauta 598 mln. dolerių, o panaudota - 576 mln. dolerių.

Iki liepos 1-osios Lietuva yra grąžinusi 43,8 mln. JAV dolerių paskolų, o valstybės skola dabar yra 554 mln. JAV dolerių. 41 proc. visų valstybės vardu gautų paskolų Lietuva panaudojo kurui ir kitiems energetikos ištekliams pirkti. Iš viso šiam tikslui išleista beveik 208 mln. JAV dolerių. 22 proc. arba 114 mln. dolerių užsienio paskolų padėta į nacionalinės valiutos stabilizavimo fondą, dar 74 mln. dolerių išleista investiciniams projektams finansuoti. Žemės ūkiui skirta 67,5 mln. dolerių, o mažiausiai - 25 mln. dolerių (5 proc.) - skirta smulkiam ir vidutiniam verslui.

Liepos 19 dieną Lietuva dar pasirašė sutartis - su TVF, suteikusi 32 mln. JAV dolerių paskolą ir su Pasaulio banku, kuris suteikė 25 mln. JAV dolerių kreditus įmonei ir bankų paramos projektams. *pagal AGEF*

Šių metų rugsėjo 23 dieną prie Adomo Mickevičiaus paminklo Vilniuje žmonės susirinko paminėti Molotovo-Ribentropo pakto. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

Lankėsi Lenkijos gynybos ministras

Rugsėjo 28-30 dienomis Lietuvoje lankėsi Lenkijos gynybos ministras Z. Okonskis. Jis sakė, kad Lenkija ir toliau sieks, kad Lietuva būtų priimta į NATO tuoj po to, kai pati taps karinio aljanso nare. Ministrų vadovai savo parašais patvirtino Lenkijos skiriamos ginkluotės ir technikos - 18 sunkvežimių su minosvaizdžiais ir kitais ginklais, 6 vagonai radiolokacinės įrangos - perdavimo Lietuvai protokola.

Kitų metų pradžioje Lietuva dar gaus 5 sraigtasparnius bei kitos įrangos. Taip pat susitarta, kad 5 Lietuvos karininkai mokysis aukštosiose Lenkijos karo mokyklose.

Tai jau ne pirmas Lenkijos gynybos ministro vizitas Lietuvoje: Z. Okonskio pirmtakas - ministras P. Kolodziejčikas - Lietuvoje lankėsi pernai rugsėjo mėnesį, o ministras L. Linkevičius į Lenkiją buvo nuvykęs šiemet gegužės viduryje.

Numatoma, kad jau ateinančiais metais Lietuvos kariai dalyvaus taikos palaikymo akcijose kaimyninės Lenkijos taikos bataliono gretoje, o dar po metų planuojama sukurti bendrą Lietuvos ir Lenkijos taikdarių junginį.

Lenkijos gynybos ministerijos vadovo ir jį lydinti delegacijos derybose su Lietuvos krašto apsaugos ministerijos pareigūnais nemažai dėmesio skirta ir kitam bendram - oro erdvės kontrolės sistemos - projektui. **AGEF**

-- Per pirmąjį šių metų pusmetį Lietuvos užsienio prekybos balansas buvo neigiamas - daugiau prekių įvežta nei išvežta. Pagrindinė Lietuvos užsienio prekybos partnerė yra Rusija. Per pirmąjį pusmetį į Rusiją išvežta 20 % visų išvežamų prekių, o įvežta 31 % visų įvežamų prekių. Daugiausia iš Rytų įvežama energetinių išteklių, juodųjų bei spalvotųjų metalų, medienos bei kitų žaliavų. Antrą vietą pagal importą į Lietuvą užima Vokietija. Į ją per pirmąjį š. m. pusmetį Lietuva išvežė beveik 15 % prekių, o įvežė apie 16 % visų įvežamų prekių. Aktyviausiai Lietuva prekiauja su Baltarusija, Latvija ir Ukraina. Pasak specialistų, pastaruju metu plečiasi Lietuvos prekyba su Didžiąja Britanija ir Prancūzija bei kitomis Vakarų valstybėmis. Tačiau, prekiaudama su kitomis Vakarų valstybėmis, Lietuva daugiau išveža prekių nei išveža. **AGEF**

S. Stoma paleistas. Kas atlygins nuostolius?

Rugsėjo 25 iš Lukiškių kalėjimo buvo paleistas buvęs "Lietuvos aid'o" vyriausiasis redaktorius S. Stoma. Po beveik keturių mėnesių laikymo kalėjime Generalinė prokuratūra nusprendė kardomąją priemonę - suėmimą pakeisti ir rašytinį pasižadėjimą neišvykti.

S. Stoma kaltinamas valiutinių operacijų bei turinės žalos padarymu, nesant grobimo požymių.

Šiomis dienomis paskelbti revizijos "Lietuvos aide" duomenys. Nustatyta, kad, kai valdybos pirmininku dirbo S. Stoma, "Lietuvos aide" akcininkams ir valstybei padaryta 4,05 mln. litų žala. Didžiausia žala padaryta dėl suteiktos ir negražintos paskolos indėlius rinkusiai firmei "Deira" (2,9 mln. litų), už prumeratą į užsienį gautos ir neišneštos ir kasą užsienio valiutos (virš 30 tūkst. dolerių), už leidybinių teisių pardavimą gautų 25 tūkst. dolerių, kurie taip pat nebuvo įnešti į kasą bei nesumokėtų mokesčių valstybei. **AGEF**

Vyskupo žodis mokytojams

"Kiekvienas mokytojas turėtų savęs paklausti: ar aš myliu vaikus, o mokyklos direktorius - ar myliu savo mokytojus? Reikia, kad tos meilės nepristigtų, o jei yra kitaip, turime ką nors keisti. Meldžiu Viešpatį, kad jums tos meilės užtektų". Šitaip rugsėjo 31 d. kalbėjo Jo Ekscelencija vyskupas Sigitas Tomkevičius, linkėjęs mokytojams būti ne tik dorais, bet ir doros mokyti savo mokinius... Kol kas nėra tinkamos etikos programos, o ji, pasak vyskupo, turi padėti žmogui suvokti, kas yra vertybė, o kas šiukšlės. **AGEF**

Troleibusai Vilniuje, pasipuošę lietuviška dviračių gamyklos "Vairas" reklamomis. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

Atsiliepimai apie kaltinimus Premjerui ir Vyriausybei

Ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius Romualdo Ozolo kaltinimus Vyriausybei korupcija, grobstymu ir valstybės alinimu pavadino pasirošimu rinkiminei kampanijai. Vyriausybė paskelbė pareiškimą, kuriame reikalaujama konkrečių nusikalstamos veiklos įrodymų. Priešingu atveju, Seimo narys privalo kaltinimus viešai paneigti ir atsiprašyti.

Centro sąjungos pirmininkas Romualdas Ozolas pakvietė pasitarti opozicines partijas. Į pasitarimą nebuvo pakviesti žurnalistai. Kai kurie šio pasitarimo dalyviai teigė, kad p. Ozolas siūlė paskelbti bendrą opozicinių partijų pareiškimą, kuriame LDDP būtų paskelbta nusikalstama organizacija ir opozicinių partijų atstovai būtų atšaukti iš administracinės valdžios institucijų. Po susitikimo Vytautas Landsbergis pasakė, kad vienas iš bendrų opozicinių partijų kovos su korupcija būdų būtų pareikšti nepasitikėjimą ministru pirminin-

ku Seime.

Tėvynės sąjunga (Lietuvos konservatoriai) ketina paskelbti konkrečius kaltinimus aukščiausiems valstybės pareigūnams, Vyriausybės nariams, įsivėlusiams į finansinius skandalus, jei Prezidentas Algirdas Brazauskas neinicijuos jų atsistatydinimo. Tai pareiškė Tėvynės sąjungos valdybos pirmininkas Gediminas Vagnorius. Vagnorius priminė, kad neseniai Vyriausybė iš žemės ūkio ūkio fondo lešų skyrė 5 mln. USD pieno fabriku ir kitų žemės ūkio produktų perdėbimo įmonių skoloms gražinti. 12 mln. USD skirta komercinio "Aurabanko" išsiskolinimams apmokėti. 16 mln. EKV užsienio paskola skirta nedideliam "Tauro" bankui, o "tai reiškia, kad privačiam asmeniui buvo atiduota 1 - 1.5 mln. USD".

Vidaus Reikalų ministerijos pareigūnai oficialiai pareiškė, kad ministerijos tarnybose nėra jokių duomenų, kurie leistų patraukti baudžiamojon atsakomybėn ministrą pirmininką ar kurį nors kitą Vyriausybės narį. Vidaus reikalų ministras kreipėsi į p. Ozolą, prašydamas nurodyti, koks konkrečiai Vidaus reikalų ministerijos pareigūnas jam suteikė žinių, kuriomis remdamasis Seimo narys apkaltino ministrą pirmininką.

Romualdas Ozolas ketina artimiausiu metu susitikti su generaliniu prokuroru, kad išsiaiškintų, kaip reiktų pateiktų duomenis apie korupciją, kad jie būtų teisiškai korektiški.

Vytautas Landsbergis mano, kad Romualdo Ozolo pareiškimas rodo, kad ir nuosaikiųjų politinių partijų atstovai pasiryžę jungtis prie dešinės opozicijos. Opozicijos lyderis mano, kad šis faktas liudija didžiulį prieštaravimą Vyriausybės politikai. Pasak jo, dabar LDDP turi nuspręsti, ar skęsti kartu su Adolfu Šleževičiumi, ar paaukoti savo vadovą. Vytautas Landsbergis

Šventykla statyta karaliaus Erodo laikais

Cezarėje, buvusios Palestinos uostamiestyje, archeologai surado pamatus šventyklos, statytos karaliaus Erodo laikais. Mokslininkai teigia, kad ši šventykla, pastatyta paskutinio šimtmečio prieš Kristaus gimimą pabaigoje, esanti vienas stambiausių antikos statinių Rytiniame Viduržemio jūros pakraštyje. Apie radinį pranešė laikraštis "Jeruzalem Post". Šventykla stovėjo į rytus nuo antikos uosto ant aukštumos, saugioje vietoje toliau nuo jūros ir, anot mokslininkų,

Mobilus telefono ryšio kompanijų varžytuvės

Lietuvoje šiuo metu dvi kompanijos aktyviai siūlo mobilus ryšio paslaugas. Pirmoji - bendroji Lietuvos, Liuksemburgo ir Rusijos įmonė "Comliet" - savo tinklą sukūrė beveik prieš 4 metus. Teigiama, kad šiuo metu ji turi beveik 7000 abonentų. Prieš pusmetį pradėjusi veikti bendra Lietuvos ir JAV bendrovė "Omnitel". Ši bendrovė jau turi apie 2000 abonentų. Dalis jų perbėgo iš "Comliet". "Comliet" beveik trejus metus buvo mobiliųjų ryšių monopolistė Lietuvoje. Daugelis vartotojų skundėsi, kad jų paslaugos labai brangios. Atsiradus konkurencijai, "Comliet" paslaugų kainos nukrito beveik trečdaliu. 1992 metais "Comliet" ryšio minutė kainavo 0.5 USD, dabar kainuoja 0.35 USD. "Comliet" veikia NMT sistemoje, kuri naudojama Skandinavijos šalyse. "Omnitel" diegia GSM ryšių sistemos tinklą. Trečią leidimą diegti mobilus ryšio tinklą turi bendra Lietuvos ir Danijos bendrovė "Mobilios komunikacijos".

pasakė turįs žinių, kad LDDP dabar kaupia dideles pinigų atsargas, kurias Seimo rinkimų išvakarėse skirs žmonių gyvenimui pagerinti. **AGEP**

buvo orientyras praplaukiantis laivams. Apie šios šventyklos buvimą buvo žinoma iš antikos raštų, ypač iš žydų istoriko Juozapo Flavijaus darbų. Jeruzalės laikraštis rašo, kad Ero-

das pastatė šią šventyklą Romos ir imperatoriaus Augusto garbei. Cezarėjos miesto kūrėjas karalius Erodas yra pastatęs ir kitą šventyklą - pačioje Jeruzalėje. **VRLS**

Restauruotoje Tolminkiemio klebonijoje - nauji eksponatai

Į Tolminkiemio kleboniją, kurioje dirbdamas kunigu šiame Mažosios Lietuvos bažnytkaimyje gyveno lietuvių literatūros klasikas Kristijonas Donelaitis, vėl sugrįžta gyvybė. Čia bus įrengta Donelaičio laikus menanti ekspozicija. Gražiai restauruotos klebonijos pastatas jau kelerius metus stovi tuščias. Nors ir anksčiau buvo numatyta įrengti jame ekspoziciją, niekas šio darbo nesiėmė. Pagaliau iniciatyvą parodė Lietuvos dailės muziejaus direktorius Romualdas Budrys. Su K. Donelaičio draugijos pirminiku Tolminkiemio komplekso restauracijos projekto autoriumi Napalium Kitkausku aptarus ekspozicijos principus, bus imtasi darbo. Tikimasi jau rugsėjo antroje pusėje atvežti ekspoziciją ir K. Donelaičio namų duris atverti lankytojams. **AGEP**

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilnojamas turtas, migracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2629.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoje vietoje - OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

82-sis Lietuvos Vyčių seimas

Lietuvos Vyčių 82-as metinis seimas įvyko rugpjūčio 10 - 13 dienomis, Novi viešbutyje, Novi, MI. Seime dalyvavo apie 200 delegatų bei svečių. Seimo šūkis: "Mūsų kilmė - Dievo dovana". Seimą globojo L. V. 102 kuopa, kuri šiais metais švenčia savo 75 metų jubiliejų.

Pagal nusistovėjusią tradiciją, prieš seimą būna įvairios iškylos apžiūrėti miesto žymybes. Jų buvo dvi. Rugpjūčio 9 d. 40 dalyvių nuvažiavo į Frankenmuth (bavariško stiliaus miestelį Michigano šiaurėje). Šis gražus mažiukas miestelis šiemet švenčia savo 150-tąjį jubiliejų nuo įkūrimo. Nors oras ir buvo apsiniaukęs, bet dalyvių nuotaika - giedra. Atnaujintos senos pažintys ir susipažinta su naujais draugais. Miestelyje galybė parduotuvų. Ypatingai įdomi Bronners krautuvė, kurioje parduodama per 50,000 Kalėdų eglutės papuošalų iš viso pasaulio šalių. Aplankė "Silent Night Memorial Chapel", kuri yra kopija originalios koplyčios Obendorf, Austrijoje kur pirmą kartą buvo išgirsta giesmė "Tyli naktis". Prie koplyčios iškabinta 200 žymių (plaques), kuriuose įvairiomis kalbomis parašyta ši giesmė. Kitoje krautuvės vietoje buvo iškabintos viso pasaulio vėliavos. Smagu buvo surasti ir mūsų trispalvę. Prie krautuvės įėjimo 200 kalbomis buvo įrašyti Kalėdų sveikinimai. Ten irgi buvo mūsų - "Linksmų Kalėdų!" Po gražios dienos, nors ir pavargę, bet laimingi sugrįžom į viešbutį.

Kita grupė tuo pačiu metu aplankė World Medical Relief, Inc. būstinę. Šioje įstaigoje

Vyčiai paruošia įvairių medikamentų siuntas į Lietuvą. Šiuo metu taip pat vyko krovimo darbai, tad ir svečiai įsijungė į darbą. Tai buvo tikrai sunkus fizinis darbas. Šio darbo niekas negali tinkamai įvertinti, kol pats jo nepamėgins. Pagarba visiems pasiaukojantiems darbuotojams.

Seimo atidarymo mišios buvo aukojamos Šv. Marijos koplyčioje Šv. Cyril ir Methodius seminarijoje, Orchard Lake, MI. Mišias koncelebravo kun. Juozas Anderlonis, L.V. Centro valdybos dvasios vadas kun. J. Walter Stanievich, ir kun. Gintaras Grušas, Lietuvos vyskupų konferencijos sekretorius, atvykęs iš Lietuvos dalyvauti seime. Pamoksle kun. Anderlonis ragino visus liudyti Kristų, pasiaukojant dirbti Dievui ir Tėvynei.

Seimo atidarymas vyko viešbučio salėje. C. V. pirmininkė Evelyn Oželienė pasveikino seimą ir pakvietė kun. Anderlonį sukalbėti maldą. Sugiedoti JAV, Lietuvos ir Vyčių himnai. Sveikino Tim Baibek, 102 k-pos seimo komiteto pirmininkas ir Lawrence Hofner 102 kuopos pirmininkas. Prezidiumą sudarė John Mickunas, Ann Klizas Wargo ir Tom Bruzga. Sekretoriavo Bernice Aviza ir Regina Kott.

C.V. pirmininkė E. Oželienė išsamiai apibūdino organizacijos praėjusių metų veiklą. Ji kalbėjo apie savo kelionę į Lietuvą. Ten susitiko su ALTO ir Bendruomenės nariais. Turėjo spaudos konferencijų. Apsilankė Palangoje, Kretingoje ir lietuviškame ūkyje. Pastebėjo, kad prekių kainos nuolat kyla, gyvenimas sun-

kus, o pasikeitimas lėtas.

Po iždininko Edward Barkowski pasiūlyto 1995 - 1996 biudžeto buvo gausybė sveikinimų tarp kurių Lietuvos Respublikos prezidento Algirdo Brazausko, Lietuvos Respublikos ambasadoriaus Washingtono dr. Alfonso Eidinto, Vilniaus arkivyskupo metropolito Audrio Juozo Bačkio, Šv. Kazimiero kolegijos direktoriaus, Romoje prel. Algimanto Bartkaus bei kitų.

Buvo pranešta, kad Lietuvos Vyčių centro valdybos narys, archyvo pirmininkas Longinas Švelnis neseniai atšventė garbingą 82-ąjį gimtadienį. Tiek kiek turėta seimų! Jam palinkėta ištvermės ir sėkmės.

Vakare buvo susipažinimo vakariene ir šokiai viešbučio salėje. Maldą prieš vakarienę sukalbėjo kun. Gintaras Grušas. 102 k-pos nariai Juozas Aukštakalnis, John Stanievich ir Ray Petka-

(nukelta į 3 psl.)

Lietuvos Vyčių garbės nariai per 82-ąjį seimo banketą kuris įvyko rugpjūčio 12 d. Novi Hilton viešbutyje, Novi, MI. Reginos Juškaitės nuotrauka

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA ir jos spaudą paremkime dabar: pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289- per: Pope Leo XIII Literary Fund, Inc. 9050 Troy Avenue Evergreen Park, IL, 60642 Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS N.Y. 11379 PHONES (718) 326 - 1282 ; 326-3150 - TAI MŪSU VIENINTĖ VIETA - GAUSI PARODŲ SALĖ -

†

KVEČAS JONAS 1933 + 1976

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS

GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
40-24 235 Street, DOUGLSTON, N. Y. 11363
TEL.: 718 423 - 6161, 1 - 800 - 77 - VYTIS
FAX 718 423 - 3979

DARBININKASThe Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoją REDAKCINĖ KOMISIJA —
E-mail: 71712.107@compuserve.com**82-sis Lietuvos Vyčių seimas**

(atkelta iš 2 psl.)

vich pralinksmino muzika, o buvęs Metropolitan operos solistas Algirdas Brazis padainavo kelias dainas. Vėliau, jis su muz. Faustu Strolia pravedė bendra dainavimą. Buvo išspausdinta dainų knygelė, kurioje tilpo 75 lietuviškos dainos. Paruošė Vincentas Boris. Išlaidas padengė G. T. International Al Grigas ir Rūta Pauperas.

Rugpjūčio 11 d. mišios už mirusius L. V. narius buvo aukojamos viešbučio auditorijoje. Koncelebravo kun. J. Anderlonis ir kun. G. Grušas.

Antro posėdžio maldą sukalbėjo kun. Anderlonis. Mykolas Abarius LŠSI vadas sveikinime ragino, kad visos organizacijos turi veikti vieningai.

Tom Bruzga supažindino su simpoziumu - "Katalikų tikėjimo tobulinimas Lietuvoje" dalyviais - Sesele Igne Marijošūte ir kun. Gintaru Grušu. Sesele Ignė atkreipė dėmesį į seimo šūkį - "Mūsų kilmė - Dievo dovana". Svarbu turėti ryšius su Dievu, pabrėžė seselė. Kalbėjo apie lankytas Lietuvos mokyklas ir jose vykdomą religinį auklėjimą. Religinis mokslas priklauso nuo mokyklų direktorių. Yra naujai įsteigtas religinis mokslo skyrius ir vasaros laikotarpio institutas.

Kun G. Grušas teigė, kad tikėjimas visuomet gyvavo nors ir buvo kultūros skirtumų. Svarbu atnaujinti liturgiją. Liūdna da-

bartinė statistika: didėja abortų, savižudybių tarp jaunuolių skaičiai, alkoholizmas bei skyrybos, kurių yra net 66%. Dauguma kunigų negyvena klebonijose, nes jų nėra. Gyvena butuose. Sugrąžintuose Bažnyčios pastatuose neįmanoma gyventi. Baigdamas pareiškė, kad Lietuvos žmonėms reikia maldos.

Po pietų, trečiame seimo posėdyje, Centro valdybos išdininkas E. Barkowski pranešė išdo stovį. "Pagalbos Lietuvai" pirmininkas Robertas Boris apibūdino šio vieneto veiklą bei 1996 metų biudžetą. "Pagalba Lietuvai" įsteigta 1990 metais. Iki šiol išsiųsta 25 talpinintuvų, kurių vertė siekia arti 15 milijonų dolerių. Catholic Medical Mission Board iš New Yorko pasiūlė per metus siųsti 4 talpintuvus, kurio kiekvieno vertė sieks apie 2 milijonus dolerių. R. Boris padėkojo už paramą ir dosnumą.

Pristatytas lietuvių Jezučių provincijolas Amerikoje, kun. Antanas Saulaitis, SJ. Jis taip pat atkreipė dėmesį į seimo šūkį. Mes turime džiaugtis ir dėkoti Dievui už mūsų kilmę, - ragino kun. Saulaitis. Išdalinta anketa tema "Savanoriška talka - tilto tiesimas". Po to buvo diskutuojami dalyvių atsakymai.

Vėliau įvyko kultūros vakaras. Dalyvavo "Vėjelio" tautinių šokių grupė iš Dayton OH. Pašoko 7 šokius. Žiūrovai juos šiltai priėmė. Buvo rodomos trys vaizda-

juostės: "Baltic States", "Velnio Nuotaka", ir "Singing Bird", pastaroji vaizdavo lietuvių emigrantų gyvenimą Detrote, 1920 - 1930 m. laikotarpyje.

Rugpjūčio 12 d. po mišių prasiėjo ketvirtasis seimo posėdis. Anna Klizas Wargo aptarė Šv. Kazimiero gildos veiklą. Pristatė Šv. Kazimiero kolegijos rektorių prel. Algimantą Bartkų ir jam įdavė \$10,000 čekį religinių rūbų fondui. Prelatas Bartkus dėkojo už paramą ir maldas. Aukos labai reikalingos kolegijos restauravimui. 1998 m. kolegija švęs 50 metų jubiliejų.

Šiais metais įsteigta nauja kuopa 156 Schemonkin, PA. Be kitų narių, kuopa turi 21 jaunuolį narį.

Šiame seime garbės narystės medaliai bus įteikti Faustui Stroliai ir Pranui Petrauskui. 1996 garbės narystės kandidatai - Alexander Akule ir vysk. Paulius Marcinkus.

Vyčių fondo pirmininkė Loreta Stukienė pranešė metinę fondo apyskaitą. Taip pat paskelbti Fondo rašinio konkurso laimėtojai: 1-Bonnie Electra Gulas - \$300, 2 - Pranė Petkuvienė - \$200, 3 - Anne Sikora - \$100.

Į 1995 - 1996 metų Centro Valdybą paskirtas - dvasios vadas - kun. Juozas Anderlonis. Išrinkti: pirmininkė - Evelyn Oželis, I vice-pirm. Thomas Bruzga, II vice-pirm. Robert A. Martin, Jr., III vice-pirm. (jaunimui)

Elena Mikalauskas, protokolo sekret. - Agnes Mickunas, finansų sekret. - Dorothy Banos, išdininkas - John Baltrus, išdo patikėtiniai - Mark Bell ir Mary Beth Slakis. Komitetai: Lietuvos reikalų - Vincas Boris, Lietuvių kultūros - John Mankus, Rituolo - Nellie B. Romanas, Stipendijų - Maria Deksnis, Visuomenės ryšių - Regina Juškaitė, Archyvo - Lionginas Svelnis, Lietuvių kalbos - dr. Virginija Vaitakonis - Obando, L. V. Fondo - Loretta Stukienė, Šv. Kazimiero gildos - Anna Klizas Wargo, "Pagalba Lietuvai" - Robert S. Boris.

Po pietų penktame posėdyje kun. Anderlonis pristatė vysk. Paulių Baltakį, OFM. Vyskupas palinkėjo toliau dirbti vieningai ir įgyvendinti Evangelijos žodį.

Centro valdybos 3-čioji vice-pirmininkė Pranė Petkuvienė apibūdino jaunimo veiklą šiame suvažiavime. Jaunimas aplankė įvairias Detroito vietas, turėjo savo sesiją ir lankėsi "Dainavos" stovykloje, Manchester, MI. Atsidėkodamas už jų globą, jaunimas įteikė Pranei Petkuvieni puokštę gėlių.

1-oji kuopa, Brockton, MA pasiūlė globoti 1996 metų 83-ąjį seimą, kuris įvyks rugpjūčio mėnesį. Pasiūlymas priimtas.

82-rasis seimas uždarytas maldą ir L. V. himnu.

Vakare buvo iškilmingas banketas. Invokaciją sukalbėjo ir banketui vadovavo kun. J. Walter Stanievich.

(Pabaiga ateinančiame numeryje)

"Darbininkui" - 80 metų!

Darbininko" laikraštis šiomet, rugsėjo 19 dieną, mini savo 80-ies metų sukaktį. Tokių sukaktių proga jubiliatui įprasta atsigrežti atgal, prisimenant gimtąsias vietas, jaunystę, įvertinant nuveiktus darbus.

Tad grįžkime į prieš Pirmąjį pasaulinį karą Bostone įsikūrusią lietuvišką koloniją, kuri, kaip ir daugelis lietuvių kolonijų, stengėsi turėti savo laikraštį. Joje jau nuo 1905 metų vasario 9 d. ėjo "Keleivis", tautinės, katalikiškos krypties laikraštis, dėl savo silpno turinio neturėjęs pasisekimo. 1907 metų gale redaktoriumi buvo pakviestas St. Michalkevičius - Michelsonas. Jis 1909 m. nupirko laikraštį, spaustuve ir ėmėsi redagavimo darbo. Iš karto "Keleivis" ėgavo socialistinę kryptį, aštriai kritika pritraukdamas daugelį to meto skaitytojų. Michelsonas rašė daug knygųčių socialistinėmis, antireliginėmis temomis, ypač puolė kunigus ir tikinčiuosius. Taip Bostone katalikiška emigrantų dalis buvo nuskriausta.

Tuo metu į Ameriką atvyko jaunas energingas kunigas Fabijonas Kemėšis, kurį pakvietė redaguoti "Draugą". Kunigas įsijungė į plačią visuomeninę veiklą, kurdamas katalikiškas draugijas, stiprindamas katalikišką spaudą. Chicagoje jam kilo mintis organizuoti lietuvių darbininkus katalikus. Kun. F. Kemėšis pasitraukė iš "Draugo" redaktorių ir atvyko į Bostoną, kur katalikų spaudos padėtis buvo sunki. Apsigyvenęs Šv. Petro lietuvių parapijoje, jis ėmėsi organizacinio darbo. 1915 m. birželio 10 d. suorganizavo lietuvių katalikų darbininkų draugiją, pavadintą Šv. Juozapo vardu. Pats važinėjo po lietuviškas kolonijas, kūrė draugijos skyrius. Jis, kaip redaktorius ir išleido 1915 m. rugsėjo 19 d. pirmąjį "Darbininko" numerį, tos įkurtos draugijos organą.

Sustiprinęs "Darbininko" laikraštį, ikūręs daug darbininkų draugijos kuopų, kun. F. Kemėšis vėl grįžo į Chicago redaguoti "Draugą". "Darbininkas" tada ėjo 3 kartus per savaitę ir buvo 4-rių puslapių. Nuo 1925 metų laikraštis pradėjo eiti du kartus per savaitę ir buvo 8 puslapių. Toks jis išsilaike iki 1972 metų, o nuo tada tapo savaitiniu 8-nių puslapių laikraščiu.

Leidėjai - Šv. Juozapo liet. darbininkų sąjunga ėmė susilpnėjo, jos nariai išmirė. Laikraščiu leisti susidarė įvairių sunkumų. Tad laikraščio leidimą 1950 metais perėmė lietuviai pranciškonai. Jie "Darbininką" iš Bostono 1951 metais perkėlė į Brooklyną, čia įkurdami lietuviškos katalikiškos spaudos centrą ir "Darbininką" sujungdami su Brooklyne ėjusią "Ameriką" ir su Pittsburghe ėjusiom "Lietuvių žiniom". Pirmas jungtinis numeris išėjo 1951 m. balandžio 16 d.

1973 m. "Darbininkas" persikėlė į naujas patalpas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY, nes čia buvo atsikėlė tėvų pranciškonų vienuolynas su spaudos centru, pastatytas "Kultūros Židynis". Naujose patalpose pranciškonų spaustuve buvo sumoderninta. Spaudos centras buvo nuolatos tobulinamas.

Laikraščio leidimas pareikalavo daugelio žmonių darbščių rankų, gilių meilės ir pasišventimo savai lietuviškai spaudai. "Darbininką" redagavo tokie žymūs visuomenininkai kaip Antanas Kneizys, Juozas Laučka, Albinas Gražiūnas, prof. Simas Sužiedėlis, prof. Juozas Brazaitis ir daugelis kitų, savo kūrybines mintis brandinusių

St. Petersburg

Š. m. spalio mėn. 14 - 15 d. d. St. Petersburgė įvyks JAV LB XIV-tosios Tarybos antroji sesija. Yra sudarytas Sesijos Rengimo Komitetas, kuriam vadovauja Albinas Karnius. Komiteto nariai: Angelė Karnienė, Rimas Karnavičius, Vida Meiluvienė, Liutava Siemaška ir Mečys Šilkaitis. Sesija globoja Lietuvių Bendruomenės St. Petersburgo

apylinkė. Smulki suvažiavimo programa artimiausiu laiku bus pranešta atskirai lietuviškoje spaudoje.

Tarybos sesijos proga organizuojamos golfo žaidynės, kurių metu numatyta šekanti programa: spalio mėn. 12 d., ketvirtadienį 8 v. v. Holiday Inn Hospitality Room dalyvaujančių žaidėjų susipažinimas. Penktadienį spalio mėn. 13 d. 8 v. ryto autobusu išvykstama į Imperial Lakes,

Brandenton, FL, golfo lauką. Žaidynių trofėjų įteikimas - tą patį vakarą antrosios sesijos susipažinimo pabendravime. Žaidynių pilna kaina (transportas, "greens fees & cart", atžymėjimai ir t. t.) - \$45.00 asmeniui. Žaidynėms vadovauja Rimas Karnavičius (telefonas 343-6626). Kviečiame visus golfo mėgėjus žaidynėse dalyvauti ir kartu pabendrauti su iš toliau atvykusiais Tarybos nariais. Žaidynėse vietą rezervuoti pas A. Karnių telefonas 347 - 3717.

Tarybos antrosios sesijos - iškilmingas pokylis - vakarienė rengiama spalio 14 d., šeštadienį, Lietuvių Klube. Pradžia - 7:30 v.v. Vakarienė - 8 v. v. Kaina \$27.50. Vakarienė gaminama ir pateikiama pagarsėjusios Orange Blossom Catering firmos. Rezervuojant vietas arba stalus (stalai po 8 asmenis), prašome pareikšti ir patiekalo

pasirinkimą: "Breast of chicken with asparagus" arba "Florida citrus grouper". Pokylio rezervacijas priima Elena Jasaitienė telefonas 343 - 6782.

Tarybos antroji sesija vyks Holiday Inn St. Petersburg Beach viešbutyje. XIV Tarybai, tuo pačiu ir šiai sesijai vadovauja Tarybos prezidentas, pirmininkas dr. Zigmantas Brinkis, Los Angeles, CA. Numatoma, kad sesijoje dalyvaus Lietuvos ambasadorius JAV, trys Lietuvos generaliniai konsulai, Floridos kongresmanai ir St. Petersburg Beach meras, bei Kanados LB ir PLB atstovai.

Kviečiame visus St. Petersburgo ir apylinkių lietuvius gausiai dalyvauti sesijos posėdžiuose, pokylyje ir golfo žaidynėse. Rezervacijas pokylyiui ir golfo žaidynėms pateikti iki spalio 1 d. **Sesijos rengimo komitetas**

Žmogus - judanti kryžkelė

Prof. prel. Antanas Rubšys

4

Gyvename pagal Dvasią

Pagonys tikėjo dvasių buvimu ir jų įtaka žmonėms. Demonų apsidėmas buvo jiems kasdienio pokalbio reikalas. Jie tikėjo ne tik piktomis, bet ir geromis dvasiomis, kurios apvaldžiusios žmogų, galėjo nuveikti ką nors naudingo. Įkvėpta dievaičio Apolono dvasios Delfų orakulo žynė pranašaudavo. Graikų kalbos žodis "pneuma", kaip ir hebraiškasis "ruah", reiškia "judas oras" ir ženklina "dvasią". Kadangi oras juda ir alsavime, ir vėjyje, žodis "dvasia" gavo paslaptinę bei neapčiuopiamą prasmę. Betgi, nors oro - dvasios dvelkimas ir yra neapčiuopiamas, jis yra gyvybe alsuojanti tikrovė. Pauliui Dvasia didžiąja raide yra visur prasiskverbianti Dievo jėga - dvelkimas. Tai Dievo alsavimas bei dvelkimas kūriniuose ir įvykiuose. O dvasia mažąja raide Paulius ženklina žmogaus dvasinumą - imlumą bei atvirumą Dievui, jo Dvasiai. Nenuostabu, kad Apaštalas gali rašyti: "Jeigu Kristus yra jumyse, tai jūs, tiesa, mari dėl nuodėmės, bet dvasia imlūs ir atviri Dievui dėl teismo" (Rom 8, 10).

Laiške romiečiams Kristus ir Dvasia yra labai artimi vienas kitam "Kristus... jumyse" ir "jumyse... Dvasia". Taip apaštalas Paulius aprašo buvimą Kristuje esant gyvenimu pagal Dvasią, "kurioje šaukiame 'Aba, Tėvel!' " (Rom 8, 15).

Žmogaus prigimtis kovoja prieš Dvasią

Apaštalas Paulius savo gyvenimą prieš atsivertimą vadina "gyvenimu pagal žmogaus prigimtį [sarks]" (Rom 8, 4), - nuolatiniame nerime, nutolime nuo Dievo, nepajėgume tapti jam priimtinu. Žmogaus prigimtis yra linkusi pasitikėti savo dužliu ir ribotu tikrovės lopeliu ir jame ieškoti sau prasmės ir laimės. Žmogus sprendžia pagal išorines tikrovės lopelio apraiškas - vertina turta, jėga, ieško pagarbos iš žmonių. Taigi žmogus, gyvendamas tik pagal

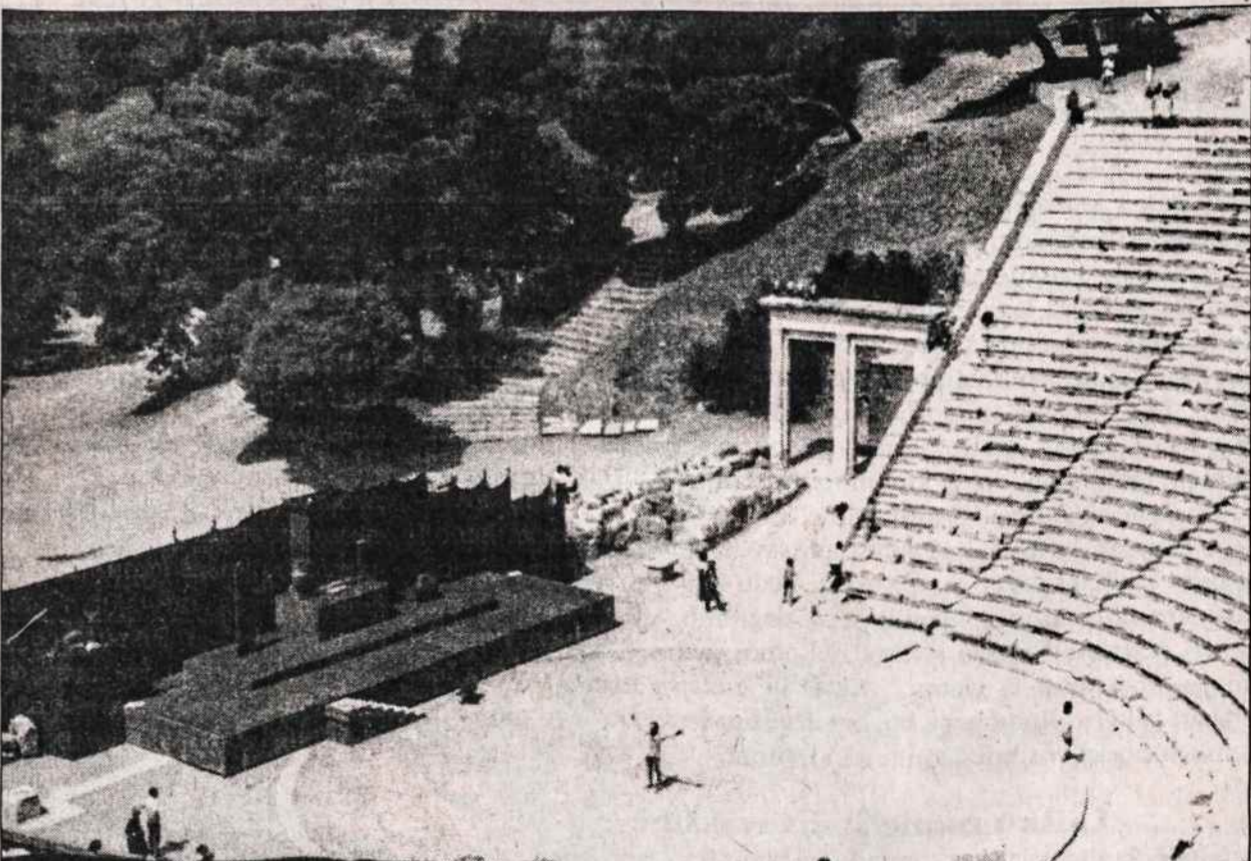
savo žmogišką prigimtį - pagal "sarks" - ima vergauti daiktams, trokšta vis daugiau ir daugiau jų turėti ir taip įstringa dužliame ir ribotame tikrovės lopelyje. Tuo pačiu didėja spraga tarp žmogaus - kūrėjo ir Dievo - Kūrėjo, ilgainiui atsiranda neperžengiama bedugnė.

Sugretindamas gyvenimą pagal prigimtį su gyvenimu pagal Dvasią, Apaštalas kalba ne apie dualistinę medžiagą - dvasios priešiskumą, bet apie dorinio gyvenimo nuostatą. Medžiagos bloga, o dvasios gera jis nelaiiko, bet išryškina priešingumą tarp grynai žmoniškų siekių ir Dvasios įkvėpto dorinio gyvenimo.

Apaštalui Pauliui nuolat rūpi iškelti, kad visa žmonija vargsta toje pačioje bedoje, nes joks žmogus, neišskiriant nė žydu, vykdančių Mozės įstatymą, savo prigimtimi nepajėgia vykdyti Dievo valios (Rom 3, 19 - 20), "Per įstatymą tik pažįstame nuodėmę". Dievas palaužė nuodėmės jėgą žmoguje per Kristų. Visi, kurie yra Kristuje, pajėgia nugalėti nuodėmę (ir mirtį) ne savo jėgomis, bet Dvasios pagalba. Tikėjimas Dievu, kuris "nepagailėjo nė savo Sūnaus, bet atidavė jį už mus visus", (Rom 8, 32) ne tik išlaisvina žmogų nuo kaltės bei baimės jausmo, bet stiprina ir pasitikėjimą, kad niekas "negalės mūsų atskirti nuo Dievo meilės, kuri yra mūsų Viešpatyje Jėzuse Kristuje" (Rom 8, 39).

"Sveikinkite Priską ir Akvilą..."

Laiško užsklandoje Apaštalas Paulius perduoda sveikinimus dideliu būriui krikščionių Romos bendrijoje. Jų tarpe didelė įvairovė - vyrai ir moterys, graikai, romėnai, žydai, laisvieji ir vergai, suburti

Senovės graikų amfiteatras Eridame ir nūdien gausiai lankomas.

tikėjimo Kristumi. Bent 28 (23 vardais!). Pavedęs krikščionių globai Kenchrėjos bendrijos diakonė Febe, Paulius rašo: "Sveikinkite Priską ir Akvilą, mano bendradarbius Kristuje Jėzuse" (Rom 16, 3).

Apaštalas sutiko Priską, kurią Lukas Apaštalu darbuose vadina Priskile (žr. Apd 18, 2), ir Akvilą pirmąkart atkeliavę į Korintą iš Atenų. Akvila pakvietė Apaštalą užėti ir supažindino su Priska, savo žmona. Jiedu laikė garbę priglauti Evangelijos skelbėją. Tai buvo pradžia našios ir šaunios draugystės pirminėje Bendrijoje.

Ši naujoji draugystė apaštalui Pauliui buvo didelė palaima. Visu pirma, ji atkreipė Apaštalo į Vakarus - į Romą. Jo šeiminkai buvo įdomūs žmonės. Daug keliavę ir matę. Akvila buvo gimęs Ponto (nukelta į 4 psl.)

□ Praėjus aštuoniems mėnesiams po to, kai Čėčenijos prezidentas Dzhokhar Dudajev paliko subomborduotą Grozny, Rusijos kareiviai pradėjo aktyviai Čėčenijos prezidento paiešką, - neseniai pareiškė naujasis Rusijos pasiuntinys ir asmeninis Rusijos prezidento atstovas Čėčenijoje Oleg Lobov. Jis pažymėjo, kad situacija Čėčenijoje pasilieką komplikuota, kaltindamas dėl to Čėčenijos karius, kurie nenusiginklavo. Lobov taip pat atmetė galimybę, kad Dudajev dalyvautų artėjančiuose rinkimuose Čėčenijoje. "Žmonės, prieš kuriuos yra vedamos kriminalinės bylos, neturi teisės iškelti savo kandidatūrą", - pareiškė Lobov žurnalistams.

□ Bomba, sprogusi rugsėjo 7 d. priešais žydų mokyklą Lyon priemiestyje, Prancūzijoje, sužiedė 11 vaikų, iš kurių 6 paguldyti ligoninėn. Pagrindiniai įtariamieji - Alžyro musulmonų ekstremistai, kurie grasino Prancūzijai už tai, kad šioji remia karinę vyriausybę Alžyre - buvusioje Prancūzijos kolonijoje. Policija pranešė, kad jau yra sulaukusi apklausai vieną žmogų. Šis spėjimas įvyko, praėjus tik trimis dienoms, kai bomba buvo surasta ir išmontuota Paryžiuje. Rugsėjo 26 d. bomba taip pat buvo rasta netoli greitojo traukinio bėgių šiauriniame Lyon.

□ Rusijos prezidentas Boris Jelcin rugsėjo 7 d. greitai pasmerkė NATO oro atakas prieš serbus. Jis pabrėžė, kad Kremlius peržiūrės savo santykius su Vakarais, jeigu oro puolimai prieš Bosnijos serbus tęsis. Jelcin taip pat pasakė, kad Europa gali vėl suskilti į dvi stovyklas, kurios kovos vien prieš kitą, jeigu šaly bandys išeliminuoti Rusiją, primdamas svarbiausius saugumo sprendimus. Rusijos parlamentas rugsėjo 9d. suaukė neeilinę sesiją, kurioje buvo aptariami NATO oro puolimai prieš serbus. Jelcin apkaltino Vakarus prisėmus sau teisę ir teismo vykdytojo vaidmenį.

Newport muzikinio festivalio generalinis direktorius dr. Mark P. Malkovich, III, ir pianistė Mūza Rubackytė East Hampton viešbutyje. Audronio Ulozevičiaus nuotrauka

Nepaprasta technika ir poeto siela

Kalbėjosi
Žibutė ir Audrius Ulozevičiai

Birželio pabaigoje eilė lietuviškų laikraščių išspausdino žinutę, kad į JAV, į Newport klasikinės muzikos festivalį atvyksta lietuvių pianistė gyvenanti Paryžiuje, Mūza Rubackytė. O štai praėjus mėnesiui, ir Mūzos kelionei jau artėjant į pabaigą, kalbamės su ja East Hampton, esančiame Long Island saloje N. Y. valstijoje.

Visa kurortinio miestelio dvasia, kiek primenantį mūsų Nidą, su išpuoselėtomis vejomis, idealiai apkirptomis gyvatvorėmis ir stilingais kotedžais išduoda, kad ir koncertus rinksis turtinga, reiklė ir rafinuota publika.

Jaukus viešbutėlis pavadinimu "Pink House" priglaudęs muzikantus ir priklausantis vienam iš festivalio organizatorių, nuteikia labai romantiškai: svajonių spalvos namas baltomis langinėmis, balti pinti baldai terasoje, tvenkinys, baseinas vidiniame kieme lyje ir pilnai paserviuotas didžiulis stalas valgomajame, laukiantis svečių vakarienei...

Čia ir sutikome Mūzą, kuri sudarė absoliutų kontrastą visai tai idiliškai aplinkai. Tik prieš

penkias minutes atvažiavusi, ji jau laktė kaip meteoras, tvarkydama reikalus. Telefonas skambėjo be perstojo, ir po pokalbių angliškai ir prancūziškai pagaliau mes Mūzą prakalbinome lietuviškai:

- Miela tave susitikti po daugelio metų ir pasveikinti Amerikoje. Papasakok apie šią kelionę.

Kaip tai įvyko? Nepasakysiu, kad atsitiktinai. Iš tikrųjų į Ameriką aš turėjau atvykti po savo pergalės F. Liszt konkurse Budapešte, 1981 m., kur garsusis Antol Dorati iš Detroito simfoninio orkestro pasirašė su manimi pilnus kontraktus. Deja, visa tai nuėjo į užmirštį dėl "Goskoncert" (Sovietinė organizacija, kuri valdė menininkus - red. past.) mafijos. Išvažiavo kiti, sakydami, kad Rubackytė serga. Dorati net atvažiavo į Maskvą manęs ieškoti! Užmirškime šitą netikusią istoriją, kuri tęsėsi aštuonių metų, ir aš niekur neišvažiavau.

- Bet muzikos mylėtojai Amerikoje vis tiek tave išgirdo?

Taip. Praeitais metais išėjo trys įrašyti kompaktiniai diskai: pirmasis su F. Liszt, o antrasis ir trečiasis su M. K. Čiurlionio kūriniais. Po jų pasirodymo pa-

grindinis JAV kompaktinių diskų žurnalas - katalogas "Fanfare" visus metus plačiai recenzavo juos, palankiai lygindamas su aukščiausiomis pianistinio pasaulio pavardėmis: Argerich, Barremboim, Bolet ir vadindami mane "nežinoma lietuviška grožybe". Ir paskui tas pats žurnalas, matydamas kritikų tarpe didelę šitų diskų sėkmę paėmė iš manęs ilgą interviu. Po šitų interviu aš ir buvau pakviesta į vieną svarbiausių kasmetinių Amerikoje vykstančių klasikinės muzikos festivalių Newport. Koncertai East Hampton yra lyg ano festivalio iššaka.

- Mūza, papasakok plačiau apie patį festivalį, jo dalyvius, programą, kaip reikėjo ruoštis, kokie atsiliepimai?

Festivalis vyksta 27-tą kartą. Tai jau didžiulė istorija, ir nedaug pasaulio festivalių tokią turi. Daugelis žinomu pianistu pradėjo savo karjerą Amerikoje būtent Newport festivalyje. (Tikėkimės, kad taip bus ir su manimi.)

Jeigu vardinti pavardes, tai: Pletniov, Spivakov, Kaler, Davidovič, Moura Limpany ir t. t. Vieni tai sako, kad organizatoriai savo kandidatus išsirenka

labai skrupulingai.

Festivalio eiga nepaprastai intensyvi: trys koncertai į dieną su įvairia, labai reta programa, kurią sudaro pats festivalio direktorius. Atmosfera yra tokia, kad visi groja vieni su kitais. Visi dalyvauja. Yra trio, kvintetai, kurie susiburia iš solistų, niekada negrojusių kartu ir repetavusių tik porą dienų, bet darbo sąlygos ir rezultatai tiesiog fantastiški! Mes grojam po 15 valandų į dieną. Ši kartą aš atvažiavau su soline programa. Man teko garbė savo rečitalį atlikti baigiamajame festivalio koncerte. Programa buvo ypatingo sudėtingumo ir skirta pademonstruoti aukščiausią techniką, energiją, temperamentą. Ji buvo sudaryta bendraujant su festivalio direktoriumi. Tai penkis F. Schubert F. Liszt transkripcijos su garsiuoju "Girių karaliumi" pabaigoje. A. Scriabin Valsas op. 38 ir "Šėtoniškoji poema" op. 36, kuri yra transcendentinio sunkumo kūrinys. I-ą rečitalio dalį užbaigė F. Liszt transkripcija, parašyta G. Meyerbeer operos "Robertas Velnias" pagrindu ir vadinasi "Pragariškas valsas" arba "Prisiminimai apie Robertą Velnią". Kūrinys praktiškai negrojamas pasaulyje dėl savo neįmanomo sudėtingumo. Šiuo kūrinio, beje, Liszt laimėjo savo dvikovą su Talberg, tą garsią dvikovą, kur buvo sugretinti du virtuožai. Transkripcija yra parašyta keturioms rankoms, bet ją reikia atlikti dviem, ir tai vyksta 12 minučių be sustojimo. Po šito kūrinio salė plojo stovėdama. Viduryje koncerto to dar niekada su manimi nebuvo atsitike, gale - ne kartą. II-oje dalyje aš grojau Čiurlionį, kuris buvo malonus kontrastas, tarsi sala ir po to - visi Liszt - Paganini etюдai, kuriuos, beje, aš jau įrašiau. Artimoje ateityje aš išleisiu visus Liszt - Paganini etюдus, kas yra pakankamai svarus įvykis pasaulinėje pianizmo kultūroje.

Grojęt "La Campanella" lauke emė šaudyti saliuotas, ir po šio etüdo aš sustojau ir klausiamai atsiskukau į publiką ar tęsti, ar ne? Tuomet organizatoriai atsistojo ir sako: "Nesijaudinkite, tai jums ne konkurencija", ir aš tęsiau. Buvo įdomu, kad kritikas pažymėjo, jog fejerverkas lauke neprilygo fejerverkui viduje...

- Tu paminėjai festivalio direktorių. Kas jis?

Tai daktaras Mark Malkovich, kuris direktoriauja šiam festiva-

liui beveik nuo jo pradžios - 22-jus metus. Jis ypatingai renkasi savo atlikėjus bet kartais, išklaudydamas visai nedidelį kūrinį, gali nuspręsti, idomus tai muzikantas ar ne. Jis pats sudarinėja tas gigantiškas programas (festivalis vyksta 7 mėn. 8-23 dienomis po tris koncertus į dieną, kaip minėjau), ieškodamas "nenugrotos" muzikos, kartais net negirdėtų 18, 19 amžiaus kompozitorių sukurtos. Visa tai labai įdomu ir verta dėmesio. Mark Malkovich aukštos muzikinės kultūros ir erudicijos žmogus, įtakingas asmuo koncertiniame pasaulyje ir, jeigu jis mato, kad muzikantas yra vertas dėmesio, jis gali daug padaryti jo labui.

- Iš Newport festivalis persikėlė į East Hampton. Čia laukia nauji koncertai?

Taip, čia manęs laukia du pasirodymai: liepos 30 d. įžanginiame Festivalio Preliudo koncerte, kuriame grosiu kartu su kanadiečiu pianistu Marc - Andre Hamelin, gyvenančiu Philadelphiaje ir esančiu labai svarbia figūra Amerikos muzikų tarpe. Dalis programos bus solinė, - dalis - keturiomis rankomis. Kartu mes grosime F. Liszt Preliudus (Lamartin simfoninės poemos Nr. 3 transkripcija), o solo aš skambinsiu K. Szymanovski Devynis Preliudus op. 1. Ši kūrinį aš radau savo pašto dėžutėje prieš tris savaites. Partitūra ypatingo sudėtingumo, ir reikėjo rasti jėgų ir laiko ją paruošti, tuo labiau, kad aš sukausi gastrolėse. Tai buvo išbandymo sąlygos man.

Liepos 31 d. - mano rečitalis, kuris eina rubrika "Benno Moiseiwitsch fortepijoninės serijos". Šiuose koncertuose daug žymių atlikėjų, kaip Dame Moura Limpany, kuri yra aštuoniadesimties metų ir yra viena žymiausių Anglijos pianisčių. Visa tai labai atsakinga ir svaru.

- Mūsų rankose puikiai išleistas tavo bukletas su trumpa kritikos apžvalga ir rečitalių repertuaru. Dėmesį patraukia viršelis su tavo portreto reprodukcija. Kas nutapė portretą?

- Tai šviežiai išleistas bukletas, o prieš porą dienų Prancūzijoje išėjo kompaktinis diskas ne komerciniais, bet grynai reklaminiiais tikslais su gnyvai, koncertiniais įrašais. To disko viršelį taip pat papuoš portretas.

(Tęsinys sekančiame numeryje)

Žmogus - judanti kryžkelė

(atkelta iš 3 psl.)

karalystėje - Mažojoje Azijoje - prie Juodosios jūros. Nuklydęs į Romą, vertėsi palapinių gamyba. Romoje jis pažino savo žmoną. Priskos vardas "Priskilė" buvo užtiktas Gens Acilia mauzoliejuje Romos Šv. Priskilės katakombose. Priskilė turbūt buvo išlaisvinta anos kilmingos Acilijos šeimos moteris ir krikščionė - prozelitė. Sprendžiant iš jų bendravimo su Apaštalu ir mokytoju Apolu (žr. Apd 18, 24 - 28), abu turėjo būti apsišvietę žmonės. Atrodo, kad Priska buvo šeimos širdis. Ji tapo viena iš išymiausių moterų pirminėje Bendrijoje; jokia kita moteris, rėmusi Apaštalo misijas, nėra Apaštalo vadinama "bendradarbe" (Rom 16, 3).

Jiedu papasakojo apaštalui Pauliui apie save ir apie Romą. Neperseminai prieš Pauliaus atvykimą į Koriną, jiedu buvo priversti palikti Romą, nes imperatorius Klaudijus po pogromo, ištikusio Romos getą dėl "Chrestos", buvo išvaręs iš Romos žydus. Dabar jie vėl Romoje. Klajodami iš vietos į vietą, jie netapo turtingi, nors, antrą kartą įsikūrus Romoje jie buvo pajėgūs padovanoti savo namą ant Aventino kalvos krikščionių naudojimui.

Laiško romiečiams reikšmė

Apaštalo Pauliaus laiškas romiečiams palietė tolesnę krikščionių teologiją labiau, negu bet kuri kita Naujojo Testamento knyga. Vargu ar yra kuri nors teologinė sritis, į kurią jis neturėjo įtakos. Jo įtaka ryški kituose Naujojo Testamento laiškuose - 1 Petro, Žydams, Jokūbo ir apaštalinų Tėvų raštuose - Klemenso, Ignaco, Polykarpio, Justino. Patrstiniai ir scholastiniai Laiško romiečiams komentarai, pradedant Origenu, yra labai gausūs. Laiškas romiečiams suvaidino nepaprastai didelį vaidmenį XVI a. Reformacijos debatuose. M. Liuteris, P. Melanchtonas ir J. Kalvinas rašė apie jį storus komentarus. Šiuolaikinė teologija buvo stipriai paveikta K. Barth'o, H. Asmussen'o, E. Brunner'io ir J. A. Fitzmyer'io Laiško romiečiams komentarų. Laiško romiečiams įnašas į Vakarų krikščionijos teologiją ir gyvenimą buvo ir lieka milžiniškas.

Atgaiva ant viešbučio stogo

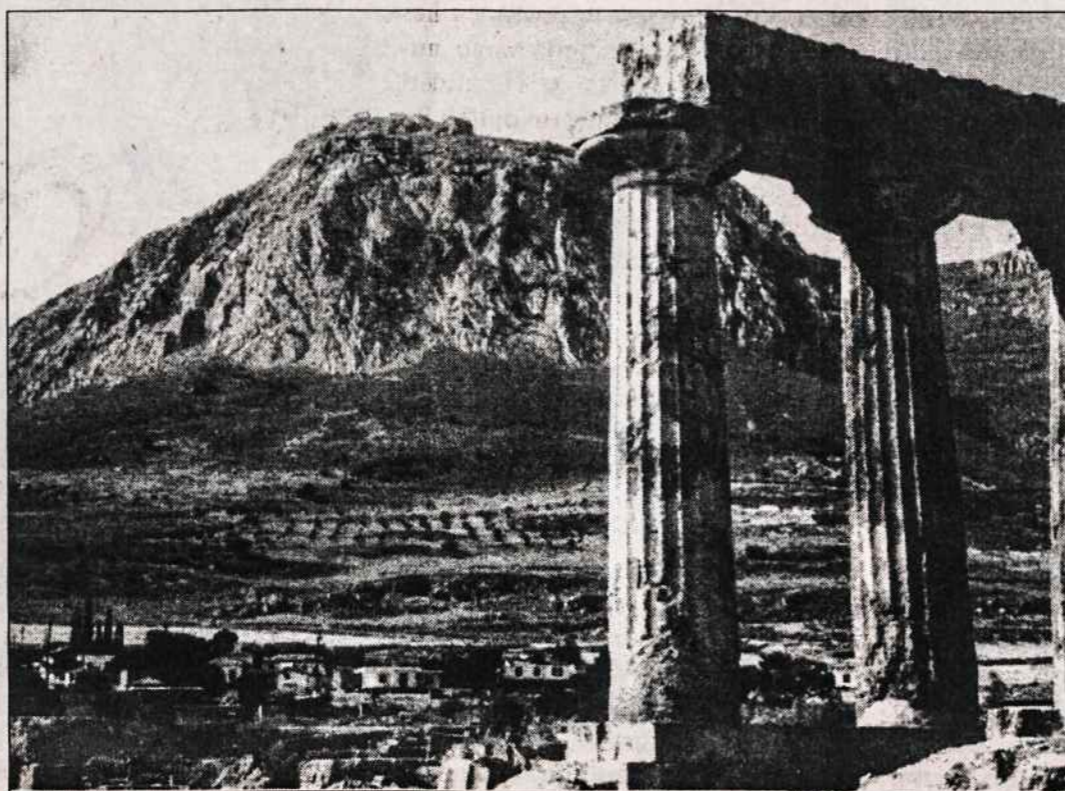
Šios dienos kelionė į Korintą buvo viena iš keliolikos. Kelis kartus

lankytos vietos, Saroniko įlankos pakrantės, Peloponeso kalnai - Mikėnai, Epidauros, Tyrins... - sustabdo akis, pririša dėmesį, pagilina išpūdžius. Titannia viešbutis turi plokščią stogą. Vakarais jis vieta atgaivai. Iš čia galima stebėti ir Atėnus su Akropolisu ir gėstančią saulę. Saulei nusileidus, daugiaspalvės šviesos apsupa Akropolį. Dabar tik jis patraukia akis ir tampa dėmesio centru.

Palengvėle tilsta gatvių triukšmas. Atgaivai Atėnų sėvečiai pašvenčia daug laiko. Dalijasi dienos išpūdžiais, ruošiasi tolesnės dienos nuotykiams, plauna dienos dulkes užu... Daug kas tik tyli ir žiūri į Partenoną ant Akropolio...

Į Saronikos salas

Laivas išplaukia anksti. 8 v. r. pasiekiamas "ChatTours" įstaiga. autobusas į Pirėjaus uostą jau burzgia.

Akrokorintas. Afrodites šventykla, žiūrint iš Korinto.

- En taksi, en taksi... (Skubiai, skubiai...)

Gidė - senukė graikė aiškina angliškai ir prancūziškai. Į pietus nuo Pirėjaus uosto yra Palaion Falerono uostas laivams į Salas. Laivų bent dešimt, autobusų prie jų ilga virtinė. Mūsų laivas - "Alessandro" - kur tai priekyje. Turime skubėti pėsčiomis, gidė atsilieka.

Esame nekantariai laukiami. Vėl "En taksi, en taksi..." Mat esame paskutiniai. Užtat išplaukiame pirmieji.

Laivas senas, tik šviežiai perdirbtas ir dažytas. Stenėdamas, puškuodamas ir garine gerkle vis atsidusdamas, ima sparčiau judėti Hidra, tolimiausias salos, link. "Alessandro" laivu keliaujama tik dienos metu. Betgi galima išsinuomoti kabina. Nors ir nedidelis, bet turi tris denius, vandens baseiną, salioną, valgomąjį, krautuve. Žinoma, kiekvienas denis turi savo barą su skysčiais jauniems ir suaugusiems. Diena rengiasi būti saulėta ir karšta. Gerti norėsis ir reikės.

Akysna krinta patarnautojų paslaugumas. Nuolat ant kojų. Jie plūša. Be abejo, tai naudinga ir laivo savininkams, ir patarnautojams. Užtat, nors ir sušilę, bet nesiliauja būti autidūs keleiviams.

Kas keliauja į salas?

Keleiviai iš visų žemynų. Europiečių daugiausia. Vokiečiai, italai, prancūzai sudaro foną, kuriame galima lengvai atpažinti arabus, japonus, afrikiečius. Turistai iš arabų kraštų labiausiai krinta į akis. Tiesa, ir jie apsirengę vakarietiškai, bet ryšku, kad tokie rūbai juos varžo ir įkalina. Vienas arabas, matyt, turi būti labai turtingas. Kartu keliauja jo žmona ir penki paaugliai vaikai. Dvi judrios mergaitės ir trys berniukai. Vienas vos iš motinos skreito teišrėploja, kiti du nuolat motinos dėmesį užima. Labai judrūs, tikri vijurkai. Įdomu, kad vaikai rūpinasi tik motina. Tėvas, kabinoje pakeitęs drabužius ir maudymosi kelnaites, visą laiką prie baro sėdi.

Dauguma turistų žvalgosi. O žvalgytis yra daug kur. Sala prie salos. Be to, pati Saroniko įlanka.

(Bus daugiau)

Nauja Artūro Tereškino knyga

Vilnietis poetas ir mokslininkas Artūras Tereškinas, jau 4 metai gyvenantis JAV, prisistatė su nauja poezijos knyga, kuri vadinasi "Absonia" ir kurią 1995 m. išleido Algimanto Mackaus knygu leidimo fondas Chicagoje. Tai jau antrasis šio jauno poeto kūrybos leidinys - pirmasis 1991 m., pavadintas "Grindinio žuvys" vardu, išėjo Vilniuje.

Šios knygos autorius yra gimęs Žemaitijos sostinėje Telšiuose, kur baigė Žemaitės vid. mokyklą, o tada įstojo į Vilniaus un-tą studijuoti filologiją. Atlikęs karinę prievolę sovietinėje armijoje ir baigęs universitetą, tapo aspirantu Lietuvių literatūros ir tautosakos institute, besigilindamas į 18-jo amžiaus Lietuvos didžiosios kunigaikštystės raštus. 1991 m. susidarė galimybė jam atvykti į Chicago ir čia pasitobulinti Lituanistikos katedroje Illi-

Artūras Tereškinas, kuris neseniai Harvardo universitete prie Bostono gavo magistro laipsnį, skaito savo poeziją jo naujos knygos pristatymo popietėje Chicagoje.

Ed. Šulaičio nuotrauka

Fotomenininkas Algimantas Kezys savo galerijoje kalba apie poetą Tereškina, šio jauno poeto naujos knygos "Absonia" pristatyme rugpjūčio 20 d. Ed. Šulaičio nuotrauka

nois un-te Chicagoje. Testi studijų vėliau išvyko į Harvardo un-tą prie Bostono. Jis ten neseniai išlaikė magistro laipsnio egzaminus ir pradeda ruošti doktorato darbui.

Jis eilėraščius pradėjo rašyti savo jaunystėje, o vėliau pasireiškė ir humoreskomis. Vilniaus universitete priklausė poeto M. Martinaičio literatūrai būreliui, studentų laikraštyje spausdino literatūrinį puslapį "Prologą", dalyvavo literatūros vakaruose. Savo kūrybą spausdino ne tik Lietuvoje, bet ir JAV (daugiausia "Drauge"), o taip pat ir Lenkijoje, dabar tesia savo kūrybinius užsimojimus, kuriuos ir anglų kalba verčia jo žmona Jūra, (ji yra anglų kalbos specialistė, gimusi ir užaugusi Chicagoje).

"Absonia" knygos pristatymas įvyko rugpjūčio 20 d. "Galerijos" patalpose prie Chicagos. Čia apie A. Tereškina ir jo kūrybą kalbėjo "Galerijos" savininkas A. Kezys. Pats A. Tereškinas perskaitė savo literatūrinį kredo, taip pat paaiškindamas, kad "Absonia" reiškia disonansą. Jis davė ir savo kūrybos pavyzdžių. Buvo susirinkę apie 60 žmonių, kurių dauguma neseniai atvykę iš Lietuvos.

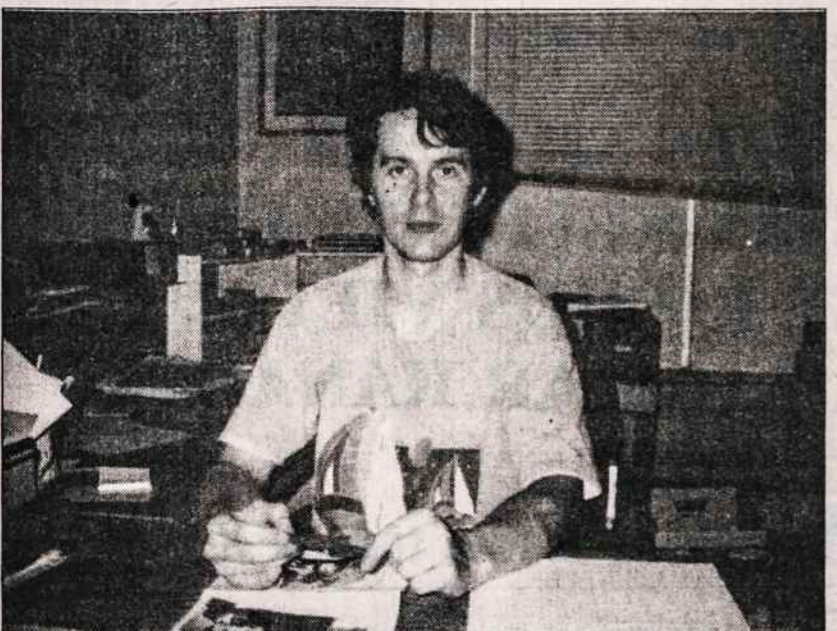
E. Šulaitis

Chicagos padangėje

* **Dalia Rakauskienė**, nuo pavasario dirbusi Lituanistikos tyrimų ir studijų centre Chicagoje, kuri yra Lietuvos archyvų departamento konsultante archyvų darbo organizavimo klausimais, netrukus grįžta į savo pareigas Vilniui. Ji yra baigusi Maskvos aukštąjį istorijos archyvistikos institutą ir yra viena iš didžiausių autoritetų savo srityje. Prieš grįždama Lietuvon D. Rakauskienė trumpam išvyko pavišėti į Floridą - Edgewater miestelį, kur yra įsikūręs jos pusbrolis, buvęs cicerietis Narcizas Kreivėnas, žinomo muziko, visuomenininko ir kultūrininko Juozo Kreivėno (mirė 1987 m.) sūnus. Lietuvon D. Rakauskienė pajudės rugsėjo 12 d.

* **Remigijus Misiūnas**, kuris jau antrą kartą atvykęs į Lituanistikos tyrimų ir studijų centro archyvus, renka medžiagą savo doktorato disertacijai "Lietuviškų knygų leidyba Vakarų Europoje 1945 - 1952 m.", jau yra pakėlęs sparnus namo. Remigijus Misiūnas Chicagą apleidžia rugsėjo 2 d., nes reikia užbaigti išpareigojimus Vilniuje. Jis iš savo disertacijai surinktos medžiagos yra parašęs eilę straipsnių, kuriuos paskelbė "Lietuvos ryte" ir "Drauge". Reikia pridėti, kad R. Misiūnas Vilniaus universitete yra studijavęs bibliotekinystę, bibliografiją ir knygotyra.

* **Platų nekrologą** su nuotrauka apie Vilniuje rugpjūčio 12 d. mirusį, bet Ciceroje gimusį dail. Feliksą Daukantą, idėjo "The Life" laikraštis, kuris aptarnauja Cicero, Bervyno, Stickney ir Forst View miestus - Chicagos vakarinius priemiesčius. Čia trumpai atžymėta ir dail. F. Daukanto, kuris Ciceroje praleido pirmuosius savo gyvenimo metus, biografija.

Remigijus Misiūnas iš Vilniaus, kuris renka medžiagą savo doktoriniam darbui apie lietuviškų knygų leidyklą pokario metais Vokietijoje. Jis čia matomas prie savo darbo stalo Lituanistikos tyrimų ir studijų centre Chicagoje.

Ed. Šulaičio nuotrauka

Lietuviai esame visi -
Lietuvių Fonde ar esi?

14911 127th Street
Lemont, IL 60439
Tel.: (708) 257-1616
Fax.: (708) 257-1647

LIETUVIŲ FONDAS

LITHUANIAN FOUNDATION

Lietuvių Fondo igaliojinė New Yorke Lilė Milukienė paskelbė Lietuvių Fondo Lėšų telkimo vaju New Yorke ir apylinkėse. Jis prasidėjo rugsėjo 1 d. ir tęsis iki gruodžio 31 d. Ji kreipiasi į visus didžiojo New Yorke lietuvius, prašydama remti Lietuvių Fondą, įstojant nariais, ar padidinant savo įnašus. Ta proga norime skaitytuos plačiau supažindinti su Lietuvių Fondo istorija ir veikla.

Pradžia

1960 m. dr. Antanas Razma paskelbė spaudoje atsišaukimą, ragindamas sutelkti milijoninį kapitalą, kurio palūkanomis būtų remiamas lituanistinis švietimas, kultūra, jaunimas, mokslas, menas ir visuomeninė veikla. Su JAV LB Krašto valdybos parama, 1962 m. buvo įsteigta ir Illinois valstijoje įregistruota savanoriška institucija Lietuvių Fondas (Lithuanian Foundation, Inc.).

Pagrininiai tikslai

-- Remti lituanistinį švietimą, kultūrą, jaunimą, lietuviškos veiklos centrus, vadovėlių ir knygų leidybą, Lietuvių Bendruomenės ir jaunimo sąjungų darbus, ateitininkus, skautus, lietuvišką spaudą, radijo valandėles, UIC Lituanistikos katedrą, choras, ansamblius, teatrus, parodas, kultūrinius renginius, suvažiavimus, konkursus, archyvus, stovyklas, sporto žaidynes.

-- Padėti lietuvių kilmės studentai:

- išėivijos studentams, einantiems aukštuosius mokslus;
- studentams iš Lietuvos, išgyti vakarietišku žiniu;
- gimnazistams iš Pietų Amerikos ir kitur, lankyti Vasario 16-tosios gimnaziją Vokietijoje.

-- Remti Lietuvos švietimo ir kultūros reikalus.

Lietuvių Fondo struktūra

Lietuvių Fondo vyriausias organas yra metinis narių suvažiavimas, kuris išrenka trečdali tarybos narių trijų metų termi-

nui, trijų narių kontrolės komisiją vieneriems metams, tvirtina apyskaitas ir sprendžia kitus Lietuvių Fondo reikalus. Tarp suvažiavimų visus darbus tvarko 18 narių taryba, kuri išsirenka pirmininką, sekretorių, sudaro komisijas. Taryba išrenka valdybos pirmininką ir tvirtina valdybos narius. Valdyba tvarko kasdienesius LF reikalus. Plečiant Lietuvių Fondo veiklą, LF vadovybė skiria igaliojinius, kurie rūpinasi aukų rinkimu, suranda naujus narius ir ruošia renginius/vajus savo apylinkėse. Telkiant LF kapitalą, LB apylinkių talka yra labai laukiama ir vertinama.

Lietuvių Fondo narystė

Pilnateisiai nariai - gyvi asmenys, įamžinti mirusieji, organizacijos ir draugijos, paaukoję bent 100 dolerių.

Nariai kandidatai - asmenys, paaukoję nepilną sumą, kurią padidinę iki 100 dolerių, tampa pilnateisiais nariais.

Dabartinis LF stovis

Iki š. m. rugpjūčio 31 d. 6,811 LF narių yra suaukoję 7,868,828 dolerius į pagrindinį kapitalą, kuris yra neliečiamas, (išskyrus 1,150,000 dol., skirtų Lietuvai). Lietuviška veikla remiama to kaitalo investavimo pajamomis - jau beveik 4 milijonus dolerių. Vien studentų stipendijoms paskirta arti 1 milijono dolerių.

LF kapitalo investavimas

Pagrindinis kapitalas investuotas į indėlius, pirmųjų įkaitų lėšas, bendrovių obligacijas, akcijas ir žemę. Saugiai investuotas LF kapitalas duoda geras pajamas.

Pelno skirstymas

Pagal įstatus, LF taryba pelnui skirstyti sudaro 6 narių Pelno skirstymo komisiją (PSK). LF taryba skiria tris narius, o kitus tris deleguoja JAV LB Krašto valdyba. PSK svarsto visus, laiku gautus prašymus ir balsų dauguma daro sprendimus. PSK sudaro Stipendijų pakomisiją, kuri

rekomenduoja studentus PSK skiriamoms stipendijoms. Bendros paramos prašymai įteikiami Fondo raštinei iki kovo 15 d., o stipendijoms - iki balandžio 15 d.

Palikimai Lietuvių Fondui

Testamentiniai palikimai jau viršija 2,500,000 dolerių. Visi lietuviai yra prašomi, surašant testamentą, bent dalį turto palikti Fondui, ypač, kad mirties atveju palikimu nepasinaudotų nenorimi asmenys/įstaigos. Testamente įrašyti šį tikslų pavadinimą: "Lithuanian Foundation, Inc., a not-for-profit Illinois corporation".

Bankuose laikomus indėlius ir be testamentu galima palikti LF, įrašant Lietuvių Fondą paveldėtoju (beneficiary) taupymo sąskaitoje (trust account). Sąskaitos savininkas nenustoją savo tesių, o mirties atveju, išvengiama paveldėjimo ir teismo išlaidų.

Specialūs fondai Lietuvių Fonde.

Aukotojas, davęs didesnę kaip 3,000 dol. sumą, gali nurodyti, kuriam tikslui jo paaukota suma turi būti paskirta ar gautos pajamos būtų naudojamos. Šiuo metu Fonde veikia apie 30 šių specialių fondų.

Užsimojimams ateičiai

-- Įtraukti į LF veiklą jaunesniąją lietuvių kartą, kad ji dirbtų lietuviškos išlaikymui ir perimtų LF vadovavimą.

-- Siekti sutelkti 10,000,000 dolerių į pagrindinį kapitalą, kad iš gautų pajamų užtektų lietuvišką veiklą finansuoti.

-- Prašyti Lietuvių Fondo narius didinti turimus įnašus, o dar nesančius - stoti nariais.

-- Įrašyti šeimos narius svarbių šeimyninių švenčių progomis (pvz. gimus, vedus, mokslus užbaigus...)

-- Įamžinti šeimos mirusius Lietuvių Fonde.

Aukos Lietuvių Fondui atleidžiamos nuo mokesčių. ID # 36-6118312.

Raštu ar telefonu kreipkitės į Lietuvių Fondą:

14911 127th Street
Lemont, IL 60439
Tel. (708) 257-1616
FAX: (708) 257-1647.

Futbolininkų turnyras ir gegužinė Lemonte

Pagal nusistovėjusią tradiciją Chicagos "Lituanicos" futbolo klubas kiekvienais metais rengia futbolo turnyrą ir gegužinę, kurie dabar jau pravedami ne Marquette Parke, bet Lemonte. Toks renginys buvo rugpjūčio 19 d. Laikas buvo labai neparankus, nes futbolininkai ir vadovai vos tik sugrįžė iš Lietuvos, o priedo kiti nenumatyti dalykai - kita gegužinė vyko pas Balzeką ir didelė audra Chicagoje (nors Lemontą ji aplenkė, tačiau išgąsdino iš kitur važiuojančius). Be to, šeštadienis daugumai - bloga diena, kadangi kai kurie dar dirba ar savo ūkinius reikalus tvarko, tačiau pasirinkimo nebuvo, nes sekmadienį Lemonte buvo numatyta kita gegužinė. O atidėti nebuvo kada, nes rugpjūčio 27 d. turėjo prasidėti pirmenybių rungtynės.

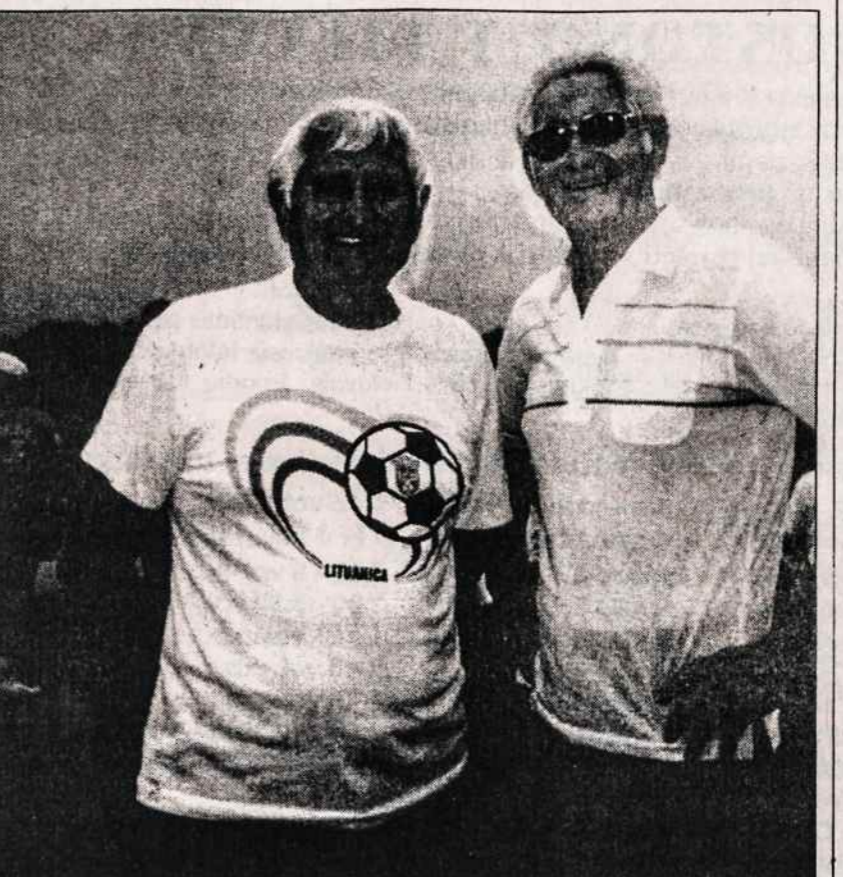
Taigi, šį kartą "Lituanicai" trūko kai kurių pagrindinių žaidėjų, na ir daugiau publikos, kuri ne tik moraliniai, bet ir finansiniai galėjo labiau paremti. Tačiau, tie, kurie nugalėję visus asmeninius vargus bei gamtos kliūtis atvyko - nesigailėjo. Rungtynių buvo daug ir įdomių, o nuotaika gegužinėje buvo puiki ir ją labiau gerino linksmas muzikantas ir dainininkas Arūnas Augustaitis, kuris beveik be sustojimo grojo iki tamsos.

Vyrų grupėje žaidė 4-ios komandos iš kurių geriausiai pasirodė čekų "Sparta", laimėjusi visus susirinkimus ir surinkusi 6

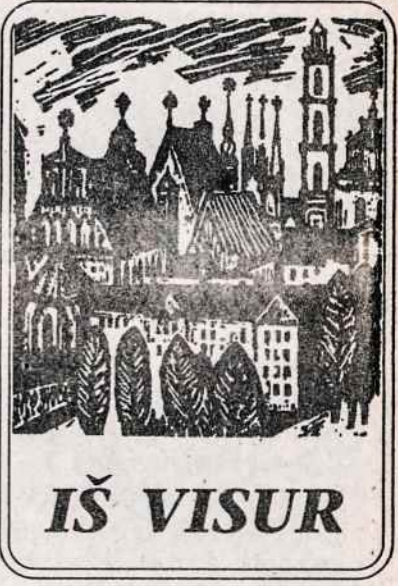
taškus. Antroje vietoje liko "Croaton" vienuolikė iš aukščiausios diviziono pasiekusi dvi pergales. "Lituanica" šį kartą pirmame susitikime turėjo nusileisti prieš "Spartą" 1 - 0 (žaidė labai "sulopytoje" sudėtyje). Tačiau antrose rungtynėse, kuomet atėjo stipresnių žaidėjų, jau įveikė "Maroons" 1 - 0. Bet paskuti-

niame susitikime negalėjo atsilaikyti prieš geriausiai sužaivusią "Croaton" komandą, kuriai pralaimėta 0 - 2 (tačiau "Croaton", nors ir palikusi geriausia išpūdį, buvo nugalėta "Spartos" 2 - 0 ir liko antroje vietoje). Paskutinėje vietoje, be taškų, pasiliko italų "Maroons".

E. Š.

Leonas Juraitis (kairėje) - Chicagos "Lituanicos" futbolo klubo išdininkas šio klubo turnyro - gegužės metu kalbasi su sporto veteranu, Anicetu Grinumi, kuris neseniai dalyvavo V-oje Pasaulio liet. sporto žaidynėse Lietuvoje (žaidė tenisą) kartu su savo dviems sūnumis - dvynukais Edvardu ir Ričardu. Ed. Šulaičio nuotrauka

IŠ VISUR

-- **Lietuvių džiazas** pirma kart - Amerikoje. Iš Vilniaus į Detroitą rugpjūčio 30 d. išvyko grupė Lietuvos džiaz meistrų. P.Vyšniauskas, V.Labutis, T.Kutavičius, D.Naujokaitis bei dainininkė V.Pavilionienė dalyvaus viename žymiausių pasaulyje Detroito džiaz festivalyje. Be festivalinio projekto ir turne vežami P.Vyšniausko ir V.Pavilionienės dueto ir V.Labučio kvarteto kompaktiniai diskai.

-- **Dr. Alfonsui Šešplaukiui - Tyruoliui**, rašytojui, poetui, literatūros kritikui, gyvenančiam Chicagoje, šią vasarą lankantis Lietuvoje, Druskininkų sanatorijos bibliotekoje "Eglė" suruoštas susitikimas su visuomene - poezijos ir Lietuvos istorijos popietė. Programoje taip pat dalyvavo Feliksas Maksvytis ir Vytautas Bložė. Popietei vadovavo Adelė Kudarauskienė.

-- **"Kenosha News"** liepos 30 d. išspausdino ilgą Don Jensen straipsnį apie Kenoshos dantų gydytoją Richard Herz, kuris šią vasarą suorganizavo 14 asmenų grupę ir Klaipėdoje pademonstravo medicinos bei dantų gydytojų personalui burnos bei gomurio chirurgijos metodus. Dr. Herz labai sužavėtas lietuviais ir žada ateinančią vasarą vėl suorganizuoti panašius kursus.

-- **Stasė Petersonienė**, Pedagoginio Lituanistikos Instituto direktorė, laiškais kreipėsi į visus Chicagos ir apylinkių aukštesniųjų lituanistikos mokyklų abiturientus, kviesdama lituanistines studijas tęsti institute. Instituto 37-ųjų mokslo metų paskaitos prasidės Jaunimo Centre rugsėjo 16 d. ir vyks šeštadieniais.

-- **Lietuvių Skautų Sąjungos** už Lietuvos ribų atkūrimo 50 metų sukaktį minint, LB Brolijos ir LS Sesierys skautininkų suvažiavimas "Dainavos" stovyklavietėje įvyks rugsėjo 23 - 24 dienomis.

-- **Ramutė Budvytytė ir Regina Misgirytė**, Šv. Kazimiero kongregacijos seselės, Ateitininkų studijų dienos (rugsėjo 1 - 4) "Dainavos" stovyklavietėje pasidalins išpūdžiais apie katechetikos pastangas Lietuvoje.

-- **Lietuvių Skautų Sąjungos** Tarybos akivaizdinis suvažiavimas spalio 6 - 8 dienomis vyks Lietuvių centre, Lemonte, ir Jaunimo Centre, Chicagoje.

-- **Svečias - Jonas Kedys**. "Kauno Dienos" laikraščio redakcijoje apsilankė gerai žinomas Australijos lietuvių spaudos leidėjas ir politologas Jonas Kedys. Prieškario Lietuvoje p. Kedys buvo nuolatinis didžiųjų šalies dienraščių korespondentu, pokario metais atsidūręs Australijoje su J.Verteikiu leido žurnalą "News Digest International", supažindindavusių angliškai skaitančią visuomenę su padėtimi komunistų valdomose šalyse. Pastaruoju metu p. Kedys aktyviai bendrauja ir su "Kauno Diena". Praėjusiais metais pasirodė didelės apimties J. Kedžio veikalas "Terorizuojama ir naikinama Lietuva 1938-1991", sulaukęs nemažai susidomėjimo ir nevienareikšmiško įvertinimo.

-- **Baltų bendravimo vakarą** Clevelando Lietuvių Namuose rugsėjo 30 d. rengia Clevelando Baltų Komitetas.

Skaitytėjai
2010
Darbininkui

♦ Turtas, mūsų gobšumas ir teisė

"Atėjo laikas, kad per 50 metų pasikeistų ir mūsų galvosena". Taip baigė savo straipsnį p. V. Šeštokas rugpjūčio 18-tos "Darbininko" numeryje. Jo galvosena yra įdomi! Jis, mus, Amerikoje gyvenančius dalina į keistas grupes. Tie, kurie kalbą išmoko ir žengė toliau ir tie, vargšeliai, kurie per dešimtmečius tik lietuviškai kalba. Jų, žinoma gailėtis reikia, ar dėl tinginavimo ar dėl kitaip išdraikyto samprotavimo.

Tačiau pasakyti, kad jie turi kažkokią tai privilegiją atgauti savo turtą Lietuvoje, irgi yra keistas samprotavimas.

Žmogaus teisėtas turtas yra jos ar jo absoliučiai! Jokia organizacija ar valstybė negali laisvam varžyti laisvę i. e. sakyti kur gyventi, kad atgauti tą kas buvo ir yra tavo. Jeigu gražinti yra nepraktiška, pav. kur žemė yra padengta nauja statyba ar naujais keliais, valstybė arba naujieji "savininkai" išvartam turi atsilyginti. Aš jokio turto Lietuvoje neturiu ir neturiu jokio palinkimo ten nuolat gyventi. Aš čia užaugau, perėjau mokslus, pamilau šį kraštą ir, Dievui leidžiant, gyvenimą čia ir praleisiu. Šie faktai nepakeičia mano meilės gimtajam kraštui. Ten vizitavau, mačiau jo tikrą padėtį. Jeigu valdantieji komunistai tą, ką pasigrobė, nenori gražinti, tai tikrai "prieš vėją nepapūsi". Tačiau autorius turėtų daugiau pagalvoti prieš imdamas plunksną sekantį kartą. Jo išvedžiota galvosena galėtų beveik būti interpretuojama kaip pataikūniška.

A. Vėritas
Cheektowne, NY

♦ Gerb. Pranciškonai,

Prisiminus, kad, aš Jurgis Balbata, 1940 m. Kretingos vienuolyno rūsiuose buvau rusų kalinamas, siunčiame čekį \$50 sumoje Kretingos labdaros valgyklai.

Džiaugiamės laisva Lietuva, pasišventusių žmonių gerais darbais ir tikime geresniu rytojumi.

Jus gerbiantys,

Adelaida ir Jurgis Balbatos
St. Petersburg, FL

Redakcija dėkoja skaitytėjams už laiškus. Kviečiame ir kitus skaitytėjus parašyti savo atsiliepimus, pasiūlymus, pageidavimus, pastabas.

LITUVOJE ir apie LIETUVĄ

-- Dar viena graži iniciatyva įsigali šv. Arkangelo Mykolo (Iguolos) bažnyčioje - Šios bažnyčios rektoriumi kunigui Ričardui Mikutavičiui pakvietus, sekmdieniais vyks mišios, skirtos jaunimui. Rugsėjo 3 dieną buvo pakviesti miesto gimnazijų bei vidurinių mokyklų atstovai. Rugsėjo 10 d., 12.30 val. mišios buvo skirtos akademiniam jaunimui.

-- Pasirašytos paskolos sutartys aplinkos investiciniam projektui finansuoti. Vakar Kauno Rotušėje įvyko paskolų sutarčių Kauno vandens ir aplinkos investiciniam projektui finansuoti pasirašymo ceremonija. 1992 m. Helsinkyje įvykusioje Baltijos šalių ministrų konferencijoje aptariant Baltijos regiono vandens užterštumą Kaunas pripžintas "karštu" tašku. "Kauno vandenu" įmonė tuo metu kartu su Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko, "Stokholmo vandenu" kompanijos bei Švedijos konsultacinės firmos C-Consult specialistais ėmėsi analizuoti ir kaupti duomenis, rengti pasiūlymus. Atlikus galimybių studiją, 1993 metais buvo numatyti svarbiausi miesto vandentiekio ir vandenvalos infrastruktūros objektai, įvertintos finansinės galimybės. Investicinis projektas padalintas į du etapus: pirmasis apima laikotarpį nuo 1995 iki 1998 metų, antrasis - iki 2013 metų. Viso projekto

vertė - 399 milijonai 100 tūkst. litų. LR vyriausybė, Kauno savi-valdybė, užsienio organizacijos sutiko suteikti paskolų ir subsidijų.

-- Premjeras iš Kauno gaus dešimtis tūkstančių protesto laiškų. Rugsėjo 7 d. Socialdemokratų partijos (LSDP) Kauno skyrius pradėjo protesto akciją, pavadintą "Vyriausybė! Nesiskriausk Lietuvos žmonių!" prieš pernelyg didelius energijos tarifus. Prie skyriaus būstinės, esančios Laisvės Alėjoje, pradėti dailinti masiniais tiražais atspausdinti dviejų skirtingų tekstų laiškai, adresuoti premjerui Šlezevičiui. Jeigu ši akcija neduos pageidaujamo rezultato, tai, gal būt spalio mėn. žmonės bus kviečiami į mitingus, o vėliau - gal ir į demonstracijas.

-- Lietuvos keramikos "tėvui" Liudvikui Stroluiiūi įteiktas Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino trečiojo laipsnio ordinas. Paveikslų galerijoje atdaryta Liudviko Stroluiiūo keramikos ir piešinių paroda. Tą dieną šventusiam savo 90-mečio jubiliejū L.Stroluiiūi Prezidento kanceliarijos vadovas Andrius Meškauskas įteikė garbingą apdovanojimą. Šis apdovanojimas Prezidento dekretu - Mindaugo karūnavimo metinių proga L.Stroluiiūi buvo paskirtas "už nuopelnus Lietuvos kultūrai, menui, mokslui ir švietimui". DLK Gedimino trečiojo laipsnio ordino kavaliariais prieškario metais yra tapę Juozas Tumas-Vaižgantas, Marija Pečkauskaitė-Šatrijos Raganas ir kiti įžymūs kultūros žmonės.

-- Į žemdirbių šventę Eigirgalos šile rugsėjo 9 d. rinkosi Domeikavos apylinkės žmonės. Susirinkusius pasveikino ir tvirtybės palinkėjo Kauno rajono meras V.Senvaitis, Seimo narys A.Vaišnoras. Domeikavos parapijos klebonas R. Skrinckas prašė žmonių aukoti statomai bažnyčiai, kvietė į darbą įsijungti visus įvairių profesijų specialistus. **AGEP**

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77 - 01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N. Y. 11421
WE DELIVER
Tel.: 296 - 4130

ATGIMUSIOS LIETUVOS DAINOS
Jūs galite namuose klausyti gražiausių Lietuvos estradinių dainų, jei įsigysite trijų kasetių komplektą (po 90 minučių kiekvienai) tik už 17 dol.
(Persiuntimui pridėti 2 dol.)
Dėl užsakymų skambinti:
Darbininko administracijai
9 val. r. - 4 val. p. p.
tel. 718 827-1351
arba rašyti:
Darbininkas (adminstr.)
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Geriausios kelionės į Pabaltijį
LIETUVA '95
Skambinkit mums dėl kelionių sutvarkymo!
Pigiausios kainos per Finnair ir SAS
Turistinė ir Biznio klasė
- Viešbučiai -
BALTIJOS KRAŠTAI
Prašykite mūsų naujos brošiūros GO BALTIC apie Skandinaviją ir kitus Pabaltijo kraštus.
1 - 800 - 451 - 9511
UNIONTOURS
Isteigta 1931
245 Fifth Ave., Suite 1101, New York, N.Y. 10016
Tel: 212 - 683 - 9500 Fax: 212 - 683 - 9511

SKELBIMŲ TAISYKLĖS "DARBININKE"
Skelbimų, užuojautų ir apmokamų žinių reikalais, norint paskelbti, skelbimus sustabdyti, arba norint sužinoti kainas ir kt., prašoma skambinti DARBININKO administracijai nuo pirmadienio iki penktadienio tel.: 718 827-1351, 9 v. r. - 4 v. v. Redakcija už skelbimų turinį nėra atsakinga.
DARBININKAS pasilieka teisę atsakyti spausdinti skelbimus, kurie, mūsų nuomone, netarnauja bendram skaitytojų labui. Taip pat nebus dedami skelbimai, kurie turės pornografinį pobūdį, arba tikslą suklaidinti, arba einantys prieš skaitytojų interesus.

atlanta IE, Inc.
800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133
Garantuotas, greitas ir saugus siuntinių pristatymas **nuo DURŲ iki DURŲ**
Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites, o oro paštu - per 14-a darbo dienų **į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ.**
SEPTEMBER PICK-UP SCHEDULE
09/14 THURS NEWARK, NJ 10-11 AM
09/16 SAT BROOKLYN, NY 12-1 PM
09/19 TUES NEW BRITAIN, CT 11-12noon
NEW HAVEN, CT 2-3 PM
WATERBURY, CT 4-5 PM
09/21 THURS PHILADELPHIA, PA 10-12noon
09/22 FRID KEARNY, NJ 11-12noon
PATERSON, NJ 1-2 PM
09/28 THURS NEWARK, NJ 10-11 AM
09/30 SAT BROOKLYN, NY 12-1 PM

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS
New York-Vilnius-New York \$630 r.t.
Chicago-Vilnius-Chicago \$650 r.t.
One way to Vilnius \$440

FREGATA TRAVEL
250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707

PAPIGINTOS KAINOS

šį RUDENĮ ir ŽIEMĄ
į VILNIŲ ir RYGĄ

- Prašome skambinti ir klausti mūsų kainų -

AIREX TRAVEL AGENCY

382 Broad Ave
Leonia, NJ 07605

(201) 944-1273

(800) 955-7370

(201) 947-2189

VILTIS (HOPE)

LITHUANIAN RELIEF PARCEL SERVICE, Inc.
368 West Broadway, Boston, MA 02127
TEL.: (617) 269-4455

TIESIOGINIAI SIUNTINIAI IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ

- Dabar siuntiniai pasiekia Lietuvą per naują Klaipėdos konteinerių terminalą.
- Greitai ir saugiai jūsų siuntiniai pristatomi gavėjams asmeniškai ir namus po visą Lietuvą.
- Visi siuntiniai apdraudžiami. Muitų nėra.
- Minimalus mokestis už persiuntimą yra \$25.
- VILTIS ir toliau tęsia pagalbos siuntinių organizavimo programą - VILTIES DOVANA. Aukotojas gali asmeniškai paremti vargstančią Lietuvos šeimą, Sibiro tremtinių, vienišą žmogų.

Jau baigiamas ruošti rudens konteinerių tvarkaraštis su konkrečiomis siuntinių paėmimo datomis įvairiuose miestuose. Kiekvienas Vilties siuntėjas šį tvarkaraštį su naujausia informacija apie Vilties veiklą gaus asmeniškai paštu. Kaip teko įsitikinti lankantis Lietuvoje, žmonių, kuriems reikalinga parama, Lietuvoje nemažėja.

Siuntinius rugsėjo ir spalio mėnesiais priimsime šiuose miestuose:

GARDNER, MA	rugsėjo 29 d.	4 - 6 val. p.p.
WORCESTER, MA	rugsėjo 30 d.	11 - 3 val. p.p.
CAPE COD, MA	spalio 4 d.	3.30 - 5 val. p.p.
BROCKTON, MA	spalio 5 d.	3.30 - 5.30 val. p.p.
LOWELL, MA	spalio 6 d.	12 - 1 val. p.p.
LAWRENCE, MA	spalio 6 d.	2 - 3 val. p.p.
NASHUA, NH	spalio 6 d.	4 - 5 val. p.p.
WATERBURY, CT	spalio 7 d.	9.30 - 10.30 val. ryto
HARTFORD, CT	spalio 7 d.	11.30 - 1.30 val. p.p.
NEW BRITAIN, CT	spalio 7 d.	2 - 3 val. p.p.
PUTNAM, CT	spalio 11 d.	1 - 2.30 val. p.p.
PROVIDENCE, RI	spalio 11 d.	4 - 6 val. p.p.
ANTRACITE REGION, PA	spalio 13 d.	
BROOKLYN, NY	spalio 14 d.	12 - 4 val. p.p.
BRIDGEPORT, CT	spalio 14 d.	6.30 - 7.30 val. p.p.
NORWOOD, MA	spalio 16 d.	5.30 - 6.30 val. p.p.

Smulkesnės informacijos prašome teirautis telefonu:

(617) 269 - 4455

MES SIŪLOME PIGIAUSIAS KELIONES Į VILNIŲ IŠ BET KOKIOS VIETOVĖS AMERIKOJE AR KANADOJE

Ferrante Travel Center

135 Broad Ave., Palisades Park, NJ 07650

(800) 654-2432

(201) 592-8780

Los Angeles apylinkų žinios

Birutė Prasauskienė

*Ateitininkų stovykla

Šiais metais rugpjūčio 6-13 dienomis vyko Los Angeles ateitininkų stovykla Santa Barbara, Kalifornijoje. Į stovyklą suvažiavo apie 40 labai linksmai nusiteikusių vaikų, nuo septynių iki keturiolikos metų amžiaus. Labai smagiai ir rūpestingai stovyklą pravedė Marytė Sandanavičiūtė-Newsom. Jai padejo šios vadovės ir vadovai iš Los Angeles: Aldona Butkienė, Vilija Tompauskaitė, Adrija Karaliūtė, Aras Mattis, Povilas Pakuckas ir Andrius Pupius. Vadovauti ir stovyklą praturtinti savo ypatingais talentais iš toliau atvyko du asmenys - tai Dainora Kupčinskaitė ir Bostono ir Marius Polikaitis iš Chicagos. Dainora pravedė estradinius žaidimus ir ratelius,

o Marius mokė dainavimo. Amanda Ragauskaitė ir Danutė Jasiukonytė buvo stovyklos maitintojos-šeimininkės. Visi buvo patenkinti jų skaniai pagamintu maistu. Stovyklautojai ir vadovai aplankė Santa Barbaros muziejų, praleidė dieną prie gražaus Ramiojo Vandensyno pajūrio ir iškylavo - lipo į nuostabius kalnus. Per sporto dieną jie smarkiai varžėsi tarp savęs, o susikaupimo vakare ramiai pabendravo kartu. Stovykla leido dienoraštį-laikraštį, kuriame pačių stovyklautojų aprašyti visi nuotyki ir išpuodžiai. Tai gražus stovyklos prisiminimas grįžus namo. Stovykla praėjo smagiai ir sklandžiai, dabar visi laukia vėl kartu stovyklauti sekančiais metais!

* **1995 m. Lietuvių Dienos**
Los Angeles rugšėjo mėn. 30 ir spalio mėn. 1 dienomis, Šv. Ka-

zimiero parapijos kieme ir mokyklos patalpose vyks jau plačiai pagarsėjusios Lietuvių Dienos. Kasmet jos sutraukia daugiau žmonių, skelbiamos ir plačioje Los Angeles amerikiečių spaudoje. Tradiciniai lietuviški valgiai, gėrimai, kepsnai mėgiami ne tik mūsų tautiečių. Tautiniai šokiai, muzika, dainos, laimėjimai ir svarbiausia - senų pažinčių atnaujinimas visus toms dienomis padaro lietuvišiais.

Be įprastos programos šeštadienį vakare ruošiamas ir Lietuvių Dienų Banketas, programoje iš Lietuvos atvykęs Vytautas Kernagis. Lietuvių Bendruomenės valdybos pastangomis, šių dienų tikslui, iš Los Angeles miesto kultūros reikalų skyriaus gauta stambi piniginių parama. Dėl Lietuvių Dienų informacijos galima kreiptis pas rengimo valdybos pirmininkę Živilę Tomkutę, tel.: 714-838-8001.

Žymaus disidentu Vlado Šakalio palaikai amžinam poilsiui atgula į gimtą žemę, Saulės kapinėse Vilniuje.
Viktoro Kapočiaus nuotrauka

Skaudi netektis

Rugpjūčio 23 dieną, sulaukęs 90 metų, Maskvoje mirė vyriausias amžiumi Rusijoje katalikų kunigas lietuvis Stanislovas Mažeika. Dvidešimt tris metus jis ėjo Maskvos Šv. Liudviko bažnyčios klebono pareigas.

Kunigas Stanislovas Mažeika gimė 1905 metų liepos 10 dieną Kybartuose. Besimokydamas Kauno kunigų seminarijoje, jis įstojo į Marijonų vienuoliją, o 1932 metų birželio 19 dieną buvo išventintas kunigu.

Pirmuosius kunigiškios tarnystės metus kunigas Stanislovas praleido besidarbuodamas Marijampolės bažnyčioje, vėliau studijavo Romoje. Grįžęs į Lietuvą, jis buvo paskirtas Marijampolės marijonų bažnyčios rektoriumi.

Po 1945 metų, prasidėjus Katalikų Bažnyčios persekiojimui Lietuvoje, kunigui marijonui Ma-

žeikai gana dažnai teko keisti darbo vietą. Jis ėjo vikaro pareigas keliose Vilniaus bei kitų Lietuvos miestų parapijose, ilgiausiai - nuo 1950 iki 1960 metų dirbo Tverės parapijoje. Vėliau kunigas Mažeika buvo paskirtas arkivyskupijos kanceleriu. Tuo metu Vilniaus arkivyskupijos jurisdikcijai priklausė ir vienintelė tuo metu Maskvoje veikianti Šv. Liudviko katalikų bažnyčia.

Į Maskvą kunigas Stanislovas Mažeika persikėlė 1967 metais. Ilgus metus jis buvo vieninteliu katalikų kunigu Šv. Liudviko bažnyčioje. Paskutinius dvejus metus, susilpnėjęs sveikatai, mišias kun. Mažeika aukodavo namuose. Savaitę prieš mirtį, rugpjūčio 16 dieną, jis buvo ap rūpintas ligonių sakramentais.

Rugpjūčio 25 d., kai Katalikų Bažnyčia mini šventąjį Liudviką,

šio šventojo vardu pavadintos Maskvos bažnyčios tikintieji atsisveikino su savo ilgamečiu klebonu. Gedulines mišias aukėjo Apaštalo Sosto nuncijus Maskvoje arkivyskupas John Bukowski, Lotynų apeigų apaštalinio administratoriaus generalvikaras kunigas Antoni Gej ir kurijos kancleris kunigas Viktoras Barcewicz.

Tardamas atsisveikinimo žodį, arkivyskupas Bukowski pažymėjo, jog kunigas Mažeika 23 metus buvo vieninteliu kunigu šioje vienintelėje Maskvoje veiku-

LB New Yorko apygardos posėdis

Po trijų mėnesių pertraukos LB apygardos posėdis buvo sušauktas rugpjūčio 26 d., šeštadienį, 10 v. r. Vakare posėdžiui daugumai buvo nėpatogū.

Posėdyje dalyvavo ne visi valdybos nariai. Buvo pakviesti ir dalyvavo Queens apylinkės, Great Necko, Manhattano ir "Vermės" apylinkių pirmininkai arba jų atstovai. Posėdžiui vadovavo apygardos pirmininkė Laima Šileikytė - Hood.

Praeito susirinkimo protokola perskaitė sekretorė Malvina Klivėkienė. Pirmininkė padarė pranešimą apie suvažiavimą Washingtono. Ten buvo suvažiavę Bendruomenės aktyvistai. Iš New Yorko dalyvavo gana gausi delegacija.

Amerikiečių spaudoje jau skelbiama, kad atvyksta Vilniaus styginis kvartetas ir Manhattane koncertuoja sausio 16 d. Kvartetas pakvietė nelietuviai. Kvartetas pageidavo koncertuoti ir Kultūros Židinyje. Viena iš sąlygų buvo, kad paskui vietiniai žmonės mėnesį išlaikytų kvarteto narius. Bendruomenė nuo šio pasiūlymo atsisakė.

Apygardos pirmininkė painformavo, kaip Vilniuje remontuojama Bernardinų bažnyčia ir Sapięgū rūmai, kurie buvo labai apieisti. Sapięgū rūmuose norima įkurti kultūros centrą.

Iždininko posėdyje nebuvo. Pirmininkė pranešė, kad ižde yra apie 5000 dol. Norima padidinti šią sumą. Buvo pažadėję Bostono artistai atvykę suvaidinti komediją, bet dabar jų grupė iširo. Tikisi, kad pajėgs vėl sulipdyti grupę ir toliau vaidinti. Dabar numatyta ieškoti vaidintojų Toronte ir juos pasikviesti.

Pagal apylinkių pranešimus paaiškėjo, kad vasaros metu jų veikla sulėtėjo. Great Necko apylinkė rugšėjo 24 d. Kings Point parke rengia gegužinę ir kviečia visus. Taip pat buvo pranešta, kad ši apylinkė, tarpininkaujant

siuje katalikų bažnyčioje. "Apie didvyrišką kunigo Stanislovo tarnystę", - kalbėjo nuncijus, - "aš pirmą kartą išgirdau dar prieš dvidešimt metų, gyvendamas Romoje. Jis nugyveno ilgą ir labai naudingą gyvenimą, už kurį šiandien privalome dėkoti Dievui".

Kunigas Stanislovas Mažeika savo testamente išreiškė norą būti palaidotas savo gimtinėje - Kybartuose. Lietuvos pasiuntinybė Maskvoje pasiūlė savo paramą, pervežant velionio palaikus į Lietuvą.

VRLS

Lietuvos Vyčiams, gavo apie 100 naujų megztukų, kurie bus pasiūti į Lietuvą.

Queens apylinkė rūpinasi surengti vaidinimą, pasikvietus aktorių grupę. Manhattano apylinkė susimokėjo mokesčius. "Vermės" apylinkė rengia dailės parodą. Ja rūpinasi Albina Baniene.

Bus atgaivinti anglų kalbos kursai. Tuo rūpinasi "Vermės" apylinkė.

Ilgokai kalbėta apie Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimą, kurį ateinančiais metais rengia apygarda. Minėjimas bus vasario 18 d. Kultūros Židinyje. Svarstyta, ką pakviesti kalbėtoju. Tuo metu į Kanadą atvyksta Vilniaus meras Algis Vydušas, kurį būtų galima pasikviesti. Kelionė apmokėtu apygardos valdyba.

Jadvygai Matulaitienei, išdirbusiai net 45 metus "Tryptinio" vadove, išėjus į tikrai užtarnautą poilsį, nutarta ieškoti žmonių, kurie galėtų suorganizuoti jaunimą ir toliau tęsti "Tryptinio" tradicijas.

Kultūros taryba prašo kreiptis į ją kūrybingus ir meninę veiklą mėgstančius asmenis, kurie norėtų dalyvauti kultūrinėje veikloje. Šios tarybos suvažiavimas įvykis St. Peterburge spalio 14 - 15 dienomis. Šis posėdis parodė, kad apygardai reikia posėdžiui dažniau, labiau rūpintis visuomeniniais reikalais, skatinti ir dalyvauti visame lietuviškame gyvenime. Tada nebus nesusi-pratimų. Ateikime visi su savo veiklos projektais kūrybinėmis mintimis.

Juno Beach, FL LB apylinkei vadovaujant, viename restorane lietuviai susirenka kas mėnesį. Ten papietauja, pasikalba visais klausimais. Tai būtų galima padaryti ir čia. Ieškokime ir kitų veiklos būdų. Kitas apygardos valdybos posėdis įvykis spalio 24 d. (p.j.)

-- **Rugpjūčio 14-24 dienomis Australijoje** ir Naujojoje Zelandijoje lankėsi Č. Juršeno vadovaujama parlamentinė Lietuvos delegacija. Delegacija susitikos su šių šalių parlamentų vadovais, aptarė ūkinio bendradarbiavimo galimybes, susitiko su ten gyvenančiais lietuviais. AGEP

Balfo veikla

Philadelphijos ir Šiaurės New Jersey skyrius

So. Orange, NJ, gyvena dr. Rožė Šomkaitė. Ji yra gabi chemikė ir viena iš 14 Lietuvių Religinės Šalpos direktorių New Yorke. Ši darbšti ir maloni moteris surinko, supakavo ir pristatė per 330 siuntinių, kuriuose buvo drabužiai ir maistas. Šiuos siuntinius per Philadelphijos Balfo skyriaus direktorių Juozą Majauską paskyrė Lietuvos buvusiams politiniams kaliniams, tremtiniams ir ateitininkų stovykloms bei Vilniaus krašto mokykloms.

Prie šios siuntos darbų labai prisidėjo Romas Didžbalis, gyvenąs Linden, NJ. Kelis kartus padėjo atvežti siuntinius, pagelbėjo net ir su finansine parama. Dr. R. Šomkaitė minėjo, kad be R. Didžbalio pagalbos ši siunta nebūtų įvykus. Ypatinga padėka taip pat priklauso "Mercy Lift" pirmininkui J. Lendraičiui.

Philadelphijos Balfo skyriaus pirmininkas Juozas Majauskas ir dr. Rožė Šomkaitė rugšėjo pbaigoje pasiunčia dar vieną talpintuvą į Lietuvą. Taip šiais metais į Lietuvą nukeliavo 4 talpintuvai. Talpintuve buvo 500 siuntinių su maistu, drabužiais ir žaislais.

Taip pat daug padeda Žibutė ir Antanas Masaičiai iš Delran, NJ, kai ruošiamas didžiulės siuntos į Lietuvą. Jie padeda supakuoti žaislus bei pakrauti siuntinius. Šie asmenys nepriklauso Philadelphijos Balfo skyriui, bet vis tiek padeda Balfui, nes Tėvynei reikalinga pagalba.

Marija Majauskienė,

Philadelphijos Balfo skyriaus sekretorė

- o -

Balfo kultūrinė popietė Philadelphijoje

Philadelphijoje spalio 1 d., 2 v. popiet Lietuvos namų didžiojoje saleje bus koncertas, kuris skiriamas pagerbti Balfo stambiausius rėmėjus.

Šio koncerto programą atliks pasižymėjęs smuikininkas virtuozas Vilhelmas Čepinskis, koncertavęs Lietuvoje, Ispanijoje, Švedijoje. Lietuviams koncertavo Chicagoje, New Yorke, Washingtono. Philadelphijos ir apylinkės lietuviai turės progą išgirsti šį žymų smuikininką. Jam akompanuos pianistas William Smiddy.

Kultūrinę popietę pajavairins profesorius ir poetas Rimas Kalvaitis, jaunystę praleidęs Philadelphijoje. Jis skaitys savo lietuviškus ir angliškų eilėraščių, parašytus Lietuvoje. Tai pat veiks ir jo paveikslų paroda. Bus galima išgyti Rimo Kalvaičio eilėraščių knygučių ir paveikslų.

Kviečiami visi lietuviai į šį nepaprastą renginį. Vaisės po kultūrinės programos nemokamai. Bilietų kaina 12 dol. Vaikai iki 12 metų leidžiami nemokamai. Skambinkite: J. Majauskas, 609 235 - 8906.

LIETUVOS sporte

-- **Kauno "Gongo" klube** Lietuvos bokso federacijos Zigmąs Katilius ir boksinkininkai susitiko su atvykusiu iš JAV, Floridoje gyvenančiu Remigijumi Gaška, kuris dabar yra pensijoje ir savo iniciatyva padeda Lietuvos sportininkams, besiruošiantiems dalyvauti Atlantos olimpiadoje. Svečias Kaune lankėsi trečią kartą. Jam čia patinka, buvo per Pasaulio Lietuvių sporto žaidynes. Jis yra Lietuvos olimpinio komiteto atstovas Amerikoje.

-- **Lietuvos krepšinio ažuolui - "Ilgiausių metų!"** Rugšėjo 1-ąją Lietuvos kūno kultūros instituto aktų saleje buvo iškilmingai pagerbtas vienas Lietuvos krepšinio ažuolų, krepšininkas, treneris, organizatorius, teoretikas, docentas Stepas Butautas, kuriam sukako gražus 70-ties metų jubiliejus.

-- **Kauno mergaitės padėjo Lietuvos rinktinei iškovoti Europos finalą.** Iš Bulgarijos Gabrovo miesto, kur vyko Europos jaunių krepšinio atrankinės varžybos, sugrįžo 5 jaunosios Kauno krepšinio mokyklos prie vjetimo skyriaus krepšininkės, trenerių St. Vilkauskienės ir L. Barčienės auklėtinės.

JAV LB Kultūros Tarybos Spaudos Vajus rugšėjo mėnesį

Atpiginta metinė "Darbininko" prenumerata tik \$20 pirmiem 60 naujų prenumeratorių. Reguliari metinė prenumerata - \$30 už 50 laikraščio egzempliorius.

Skaitytojo vardas, pavardė.....
Adresas .....

Sponsorai: Lietuvos Fondas ir savaitraštis "Darbininkas".
Prenumeratas kartu su kuponu siūsti adresu:
DARBININKAS
341 Highland Blvd
Brooklyn, NY 11207

Rašytojas I. Meras K. Židinyje

Rašytojas Icchokas Meras su žmona Frida rugpjūčio 22 atvyko į New Yorką ir čia apsisusto keletui dienų, norėdamas aplankyti savo draugus ir pažįstamus. Pasinaudodama šia proga, Lietuvių Rašytojų Draugijos valdyba pakvietė jį apsilankyti Kultūros Židinyje. Laikas buvo kiek nepatogus - dienos karštos, o svečias turi toliau keliauti. Nebuvo priemonių jo sustojimo plačiau išreklamuoti, bet jis rugpjūčio 26, šeštadienį, 4 v. popiet apsilankė Kultūros Židinyje, kur posėdžių menėje rašytoją sutiko būrelis jo literatūros kūrinių mėgėjų.

New Yorke jis yra buvęs 1977 m., kai gavo Lietuvių Rašytojų Draugijos premiją už romaną "Striptizas". Ir dar kitą kartą pravažiudamas buvo sustojęs. Ši popietė su svečiu rašytoju

buvo bičiuliška ir įdomi. Rašytojas, kaip žinome, turi įdomią gyvenimo istoriją. L. Enciklopedijoje rašoma, kad jis gimė 1934 m. spalio 8 Kelmėje ir yra žydų tautybės lietuviškai rašantis. Vokiečių okupacijos metu jo tėvai buvo sušaudyti 1941 m. Motina - Kelmėje, o tėvas - Raseiniuose. Ji išgelbėjo ir užaugino lietuvi. Bronė Dainauskienė, kuri turėjo savo 6 vaikus. Icchoką užaugino kaip savo septintą vaiką.

I. Meras vidurinį mokslą išėjo Kelmėje, o 1958 m. baigė Kauno Politechnikos instituto elektronikos fakultetą. Dar gimnazijoje būdamas, pradėjo rašyti, palaipsniui vis kopė aukštesnį ir aukštesnį literatūriniais laiptais. Dabar jis yra išleides keliolika knygų, kurių dauguma išversta į (nukelta į 8 psl.)

"Darbininko" JUBILIEJINIAI KONKURSAI

"Darbininko" laikraštis, švėsdamas savo 80 metų sukaktį, skelbia atvirus novelės ir straipsnio konkursus.

Novelės konkursas lyrine tema "Laiškas draugei, draugui iš Tėvynės ar užjūriui". Šiam konkursui įvedama lyrinė epistoliarinė (laiško) forma. Novelės ilgis - 15-20 mašinėle (spausdintuvu) rašytų (dviguba interlinija) puslapių.

Straipsnio konkursas religine tema "Ko Rūpintojėlis laukia iš mūsų". To pageidavo premijos mecenatas prel. dr. Juozas Prunskis. Straipsnio ilgis 12-15 mašinėle (spausdintuvu) rašytų (dviguba interlinija) puslapių.

Kiekvienam iš konkursų atskirai yra paskirtos sekančios premijos: I-a premija 300 dol. II-a premija 100 dol. Dvi trečios po 50 dol.

Laikas iki konkurso pabaigos: lapkričio 1 d. pašto antspaudo data ant gauto konkursui voko.

Kūriniai siunčiami konkursams įprasta tvarka, pasirašomi slapyvardžiu. Priedamas uždaras vokas, pasirašytas slapyvardžiu, o jo viduje yra autoriaus tikroji pavardė, vardas, adresas, telefonas ir autoriaus užrašas "Leidžiu savo kūrinių išspausdinti Darbininke".

Vertinimo komisija kūrinių egzempliorių dalyviams negražina. Siūsti šiuo adresu:
"Darbininko" novelės arba straipsnio konkursas
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

DARBININKAS

E-mail: 71712.107@compuserve.com

Redakcija ..... (718) 827-1352
 Redakc. FAX .. (718) 827-2964
 Administr. .... (718) 827-1351

Spaustuvė ..... (718) 827-1350
 Vienuolynas ... (718) 235-5962
 Vyskupas ..... (718) 827-7932
 Salė (kor.) ..... (718) 827-9645
 Salės adm. .... (718) 235-8386

341 Highland Blvd.
 Brooklyn, NY 11207

Kultūros Židinyje rugsėjo - spalio mėn. bus šie renginiai: rugsėjo 17 d. - piknikas; rengia Apreiškimo parapijos komitetas; rugsėjo 30 d. - spalio 1 d. - "Blusų" turgus; rengia Lietuvių Atletų klubas;

spalio 7 d. - Virginių Bruožytės koncertas; rengia Lietuvių Fondas;

spalio 15 d. - Jadvygai Matulaitienei pagerbimas; rengia Lietuvių Moterų Kultūros draugija. Žiūr. skelbimą sekančiame "Darbininko" numeryje.

"Darbininko" jubiliejinis konkursų (novelės ir straipsnio) įteikimo data pratęsta iki lapkričio 1 d. Žiūr. skelbimą 7-tame puslapyje.

ATLANTA Import Export, Inc., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovė, siuntinius vėl priims rugsėjo 16 dieną, šeštadienį, nuo 12 iki 1 val. popiet Kultūros Židinio kieme, buv. spaustuvės patalpose. Dėl siuntinių paėmimo iš kitų vietovių žiūr. skelbimą 6 psl. Jokių muitų nėra. Dėl informacijų skambinkite tel. (914) 258-5133.

Lietuvių Fondas/Lithuanian Foundation, Inc., Lemont, IL, kurio igaliotinė New York'e yra Lilė Milukienė, paskelbė New York'e ir apylinkėse Lėšų telkimo vąjį, kuris prasidėjo rugsėjo 1 d. ir tęsis iki gruodžio 31 d. Ta proga prašo visuomenės paramos. Platesnį aprašymą apie Lietuvių Fondą žiūr. 5-tame puslapyje.

Rašytojo Algirdo Landsbergio dramų popietė įvyks Bryant bibliotekoje, 2 Laper Mill Road, Roslyn, Long Island, rugsėjo 20, trečiadienį, 1 val. popiet. A. Landsbergis anglų kalba skaitys ištraukas iš savo sukurtų pjesių ir kalbės apie dramaturgijos žanrą.

Edvardas Staknys dalyvavo Pasaulio lietuvių sporto šventėje Lietuvoje ir atstovavo Lietuvių Atletų klubo šachmatininkams. Jis yra penkių Pasaulio lietuvių sporto žaidynių dalyvis. "Respublikos" dienraštis rugpjūčio 3 d. numeryje įdėjo Jūratės Žemaitytės padarytą pasikalbėjimą su juo ir jo nuotrauką.

Skautiškos Šeimos didžiulis suvažiavimas įvyks š. m. rugsėjo 23 - 24 dienomis "Dainavos" stovyklavietėje, Manchester, MI. Įdomi bendra bei atskirų šakų programa. Žiūr. skelbimą šiame numeryje.

A. a. Teklės Paknienės šviesiam prisiminimui, Marina ir Zigmas Raulinaičiai skiria 25 dol. auką Kultūros Židiniui Brooklyne. Kultūros Židinio vadovybė dėkoja už paramą.

A. a. Romualdo Markevičiaus šviesiam prisiminimui, Marina ir Zigmas Raulinaičiai skiria 25 dol. auką Kultūros Židiniui Brooklyne. Kultūros Židinio vadovybė dėkoja už paramą.

Tėv. Placidias Barius, OFM, pranciškonų provincijolas, rugsėjo 6 d. išvyko į Lietuvą. Ten lankys visus pranciškonų vienuolynus, susitiks su vyskupais, organizacijų atstovais ir kt. Į namus grįžta spalio 7-tą.

"VILTIES" siuntinių agentūros atstovai siuntinius vėl priims Brooklyne, Kultūros Židinio kieme, buv. spaustuvės patalpose spalio 14 d., šeštadienį, nuo 12 iki 4 val. popiet. Brooklyne mūsų atstovas yra Algis Jankauskas, tel. (718) 849-2260. Jis gali paimti siuntinius iš namų. Dėl siuntinių paėmimo iš kitų vietovių, žiūr. skelbimą 6-tame psl.

LB Great Necko apylinkės gegužinė bus rugsėjo 24 d. Kings Point parke. Pradžia 1 val.

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta "Darbininko" nr. 29, aukojos:

Vita Simonaitis, Richmond Hill, NY - 25 dol.

Mirusio vyro John Gendrolis atminimui 25 dol. aukojos žmona Stella Gendrolis, Dorchester, MA.

Vanda ir Stasys Karmazinai, Woodhaven, NY - 100 dol.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers
 361 Highland Blvd.
 Brooklyn, NY 11207.

Pažymėkite, kad tai jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

Susitikime su rašytoju Iechoku Meru Kultūros Židinyje. Iš k. sėdi.: Iechokas ir Frida Merai, Algirdas Landsbergis. Stovi: Danutė Dvoržakienė, Kostas Norvila, Danutė Norvilaitė, Nijolė Liaukutė, Aldona Mackevičienė, Paulius Jurkus.

Rašytojas I. Meras K. Židinyje

(atkelta iš 7 psl.)

kitas kalbas. Į Izraelį emigravo maždaug prieš 18 metų. Vieną kūrinių "Striptizą", parašė Lietuvoje, o išleido čia, Amerikoje 1976 m.

Popietę pradėjo rašytojas Paulius Jurkus, trumpai supažindindamas su svečiu ir jo kūryba ir akcentuodamas jo gražią lietuvių kalbą.

Kalbėjo ir rašytojas Algirdas Landsbergis. Jis prisiminė I. Mero sakinį, pasakytą įteikiant premiją: "Kilmė yra mano Lietuva ir mano Jeruzalė". Algirdas Landsbergis atkėpė dėmesį į tai, kaip Meras puikiai suderino abi savo tėvynes ir, rašydamas tik lietuviškai, lietuvių literatūrai dovanojo nemažus turtus.

Alina Staknienė, literatūros kritikė, kuri yra recenzavusi keletą I. Mero knygų, kalbėjo, kad jo kūryba yra persunkta giliu humanizmu. Autorius labai jautrus žmogaus kančioms, nes nuo pat vaikystės teko patirti daug traagiškų pergyvenimų ir šviesių momentų. Nuo pat vaikystės jis susidūrė su brutalumu ir žiaurumu, o taip pat su gerumu, su

Spalio 7 d. LF rengia koncertą, kurio programą išpildys sopranas Virgijina Bruožytė ir akompaniatorius Michael Borowitz, abu Clevelando operos žvaigždės (žiūr. skelbimą šiame puslapyje). Lilė Milukienė LF vardu dėkoja visiems nariams ir rėmėjams už nuolatinę paramą. Čekius prašo rašyti:

Lithuanian Foundation, Inc.
 14911 127th Street
 Lemont, IL, 60439
 Aukos nurašomos nuo federalinių mokesčių.

dvasine didybe. Tas abi puses rašytojas ir atvaizduoja savo kūryboje. Kritikė kalbėjo apie "Lygiosios trunks akimirka", "Striptizą", "Ant ko laikosi pasaulis", kuriose gausu simboliškos.

Svečias rašytojas yra nuoširdus, be ambicijų, be priekaištų praeičiai. Jis pasakojo apie savo praeitį labai vaizdingai - prisiminė, kaip pradėjo rašyti, lankyti redakcijas, kaip buvo atspausdinta pirmoji novelė, o jau antrąją buvo lengviau atspausdinti.

I. Meras prisiminė ir savo vaikystę, kada buvo žydai šaudomi Kelmės žyryduobėje ir kaip jis atsiliko, kaip neturtinga Bronė Dainauskienė jį pasiėmė ir užaugino.

Pasakojo ir tokį epizodą. Maskvoje jaunimo žurnalas, kurio tiražas 2 mil., norėjo išspausdinti vieną jo istoriją. Jau buvo surinkta, iliustruota, paruošta spaudai. Autorius turėjo pasirašyti tik vieną pareiškimą, kuris savo esmėje buvo melagingas, nukreiptas prieš Vakarus. I. Meras pasakė, kad tai melas ir pareiškimo nepasirašė. Žurnalas jo istorijos nespausdino. Daug jo kūrinių buvo išversta į kitas kalbas, bet jokio honoraro už vertimus negavo.

Visas pokalbis praėjo jaukiai ir bičiuliškai. Visi dalyvaujantieji tai pastebėjo. Ypač pasikvietusių nuoširdumu džiaugėsi svečiai: rašytojas Iechokas Meras ir jo žmona Frida, kuri yra kaunietė.

Po visų pokalbių buvo puikios vaišės, kurias skoningai ir gražiai paruošė Danutė Dvoržakienė, o jos vyras Karel Dvoržakas, kuris kalba ir lietuviškai, visą popietę nufilmavo į vaizdajuostę. (p.j.)

New Yorko Lietuvių Atletų klubo rengiamas metinis "Blusų" turgus įvyks š. m. rugsėjo 30 ir spalio 1 dienomis Kultūros Židinio patalpose, Brooklyn, NY.

"Blusų" turgaus gautos pajamos padeda išlaikyti Lietuvių Atletų Klubo veiklą, kuria pasinaudoja didelis skaičius New Yorko lietuviško jaunimo. LAK kreipiasi į visus apylinkės gyventojus, prašydamas paaukoti šiam turgui jiems neberekalingus gerame stovyje daiktus. Daiktai gali būti įvairūs: drabužiai, baldai, virtuvės reikmenys, elektros bei elektroniniai daiktai, muzikiniai instrumentai ir t.t. Dovanojamus daiktus prašome pristatyti į Kultūros Židinį, o kas negali, prašomi skambinti Vidai Jankauskienei tel. 718 - 849-2260 arba darbo tel. 718 647-2434.

NUSIKALSTAMUO DUOMENYS

Vidaus reikalų ministras paskelbė, kad per 8 šių metų mėnesius, palyginus su tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu, padarė beveik 13 % daugiau nusikaltimų. Iš viso įregistruota daugiau kaip 40 tūkst. nusikaltimų. Beveik 60 % padaugėjo sunkių nusikaltimų. Pasak ministro, šis padidėjimas susijęs su tuo, kad prie sunkių nusikaltimų priskirtos transporto vagystės. Tačiau padaugėjo beveik visų rūšių nusikaltimų. Sumažėjo tik gyvulių vagysčių ir reketo.

Vyskupo Pauliaus A. Baltakio, OFM, artimiausios veiklos kalendorius

Rugsėjo 14 - 30 d. - Maskvoje ir Sibire gyvenančių lietuvių lankymas.

Spalio 4 - 7 d. - Šv. Tėvas J. Paulius II New Yorke.

Spalio 8 - 9 d. - Lietuvių Kat. Religinės Šalpos metinis susirinkimas Putnam, CT.

Spalio 9 - 10 d. - Lietuvių Kunigų Vieniybės metinis seimas Putnam, CT. Spalio 15 d. - Šv. Pranciškaus lietuvių parapijos 100 m. sukaktis Minersville, PA.

Spalio 17 d. - lapkričio 10 d. - Lietuvos Kunigų seminarijų apaštalinė vizitacija.

Lapkričio 12 - 16 d. - Amerikos vyskupų konferencijos rudeniniai posėdžiai Washington, DC.

Lakričio 19 d. - Sutvirtinimo Sakramentas Lemont, IL.

Gruodžio 11 d. - Charleston, SC, Vyskupijos 150 metų sukaktis.

Skubėkite! Tik 60-čiai pirmųjų naujų skaitytojų sumažinta metinė prenumerata iki \$20!

(žiūrėkite skelbimą 7-ame psl.)

Skelbkite "Darbininke" - pasidalinkite džiaugsmu, išreikškite užuojautą, pirkite, parduokite!

SKELBIMAI

Siūlo darbą

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Telef. (516) 377-1401. (sk.)

Parduoda

Parduodu įvairius vartotus salono, miegamojo kambario ir kt. baldus, nes išsi-kraustau. Skambinti po 6 val. vak. tel. (718) 441-7653. (sk.)

Paslaugos

TALPINTUVAI Į LIETUVĄ siunčiami kas savaitę. Siuntiniai, maisto siuntiniai, **komer-cinės siuntos** laivu arba oru - **air cargo.** TRANSPAK, 2638 W. 69th Street, Chicago, IL 60629. Telef. 312 436-7772. CONNECTICUT valstijoje 203 232-6600. (sk.)

Parduodamos knygos

Fighters for Freedom - Lithuanian Partisans Versus the U.S.S.R. - by Juozas Daumantas. Tai svarbi anglų kalba knyga, nes autorius (tikra pavardė Juozas Lukša) pats buvo partizanų vadas, dalyvavęs įvairiuose žygiuose; aprašo 1944 - 1947 metų partizanų operacijas. Jis net prasimuša į Vakarus, pasiekia Vokietiją ir Prancūziją, atneša daug žinių. Čia pasirošia tolimesniam partizaniniam karui. Vėl lėktuvu grįžta į Lietuvą ir ten išduotas neužilgo žuva. Lietuviškai šios knygos išleistas kelios laidos. Angliškai išleista ši antroji laida. 279 psl., minkštasis viršelis. Gaunama "Darbininko" administracijoje. Kaina 10 dol. su persiuntimu. (sk.)

"Lietuvos aidas", patriotinės minties, plačios informacijos dienraštis, daugiausiai skaitomas iševijos lietuvių, dėl daugiau kaip dvigubai pabrangusio pašto, buvo priverstas pakelti metinę oro paštu prenumeratą iki \$130 nuo 1994 m. rugpjūčio 1 d. Čekį \$130 rašyti "Lietuvos aidas" vardu ir siųsti JAV igaliotiniui adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. Tel. 708 986-1613.

"Darbininko" administracija prašo skaitytojus nuolat atkreipti dėmesį į lipinukę ant laikraščio pažymėtą jūsų prenumeratos pasibaigimo datą EXP. Mielai skaitytojais nuoširdžiai prašomi laiku pratęsti prenumeratą ar sumokėti atsilikusių mokesčių.

"Darbininko" skaitytoju galima tapti kiekvieną dieną! Padovanokite "Darbininko" prenumeratą savo pažįstamiems bei draugams! Naujienos iš jūsų apylinkės lietuvių gyvenimo, Lietuvos, Pabaltijo kraštų ir viso pasaulio! *Prenumerata iki rugsėjo mėn. pabaigos - tik \$20.*

Dėkojame

Amerikos Lietuvių Piliėčių Klubas, Los Angeles, CA, užbaigdamas savo ilgametę veiklą š. m. birželio 25 d., iš kasoje esamų pinigų nutarė paremti "Darbininką". Pirm. M. Vyšniauskas atsiuntė 50 dol. čekį. Nuoširdžiai dėkojame.

Jonas ir Natalija Kiaušai ir dukra Angelė Kiaušaitė, Harrison, NJ, kasmet remia mūsų spaudą didesne auka. Šiomet jau antrą kartą atsiuntė 50 dol. auką. "Darbininką" stiprinti. Nuoširdžiai dėkojame už nuolatinę pagalbą.

Apreiškimo parapijos metinis

PIKNIKAS

įvyks rugsėjo 17 d.
 Kultūros Židinyje, Brooklyn, NY.

Pradžia 1 val. popiet
 Bus lietuviškų valgių ir atgaiva.
 Programoje dalyvauja St. Telšinskas

- Visi kviečiami ir laukiami -

SKAUTIŠKOS ŠEIMOS DIDŽIULIS SUVAŽIAVIMAS
 DAINAVOS STOVYKLAVIETĖJE - MANCHESTER, MICHIGAN

RUGSĖJO 23 - 24 d., 1995

(Atrykti galima penktadienio vak. rugs. 22d.)

ĮDOMI BENDRA BEI ATSKIRŲ ŠAKŲ PROGRAMA,
 LINKSMAVAKARIS, DAINOS, PARODĖLĖ

REGISTRUOTIS pas s. Julija Taorienę

17310 Harland Ave., Cleveland, OH 44119 - 1924, tel.(216)531 - 9491 fax (216) 844 - 1419

MOKESTIS \$40.00

DALYVAUJA: ASS NARIAI, SKAUTININKAI-ES, ŽIDINIETIS, BUDŽIAL, OINTARIS, vyr. SKAUTĖS, sk. VYČIAL, prit. SKAUTAL-ES, IR JORŲ prit. SKAUTAL-ES

LIETUVIŲ FONDAS / LITHUANIAN FOUNDATION, INC.

visus maloniai kviečia atsilankyti į

KONCERTAS

kuris įvyks š. m. spalio mėn. 7 d., 7 val. vak.
 Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY

Programoje:

Virgijina Bruožytė, sopranas
 Michael Borowitz, akompaniatorius
 Abu menininkai yra Clevelando Operos žvaigždės. Po koncerto prie kavos ir pyragaičių pabendrausime ir susipažinsime su menininkais.

Auka - 10 dol. Bilietai bus gaunami prie įėjimo.

Iš anksto bilietus platina:

Vida Jankauskienė (718) 849-2260 (namų),
 (718) 947-2434 (darbo);
 Lilė Milukienė (516) 681-6172.

Savo dalyvavimu prisidėsite prie Lietuvių Fondo Lėšų telkimo vąjaus, kuris vyksta nuo rugsėjo 1 d. iki gruodžio 31 d.

Rengimo Komitetas